

Xəbər
Erməni tarixçidən
Bakıdan
Ermənistan
hakimiyyətinə
zərbə
yazısı səh.5-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 29 noyabr 2017-ci il Çərşənbə № 249 (6863) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Azərbaycanla Rusiya arasında səfir müəmməsi

Doroxini əvəz edəcək səfirə Bakının etimadsızlığı göstərməsi Moskvanı yeni diplomat axtarışına məcbur edib; iki ölkə arasında münasibətlər gərginləşə bilər

yazısı səh.9-da

Eldar Mahmudov "61"i haqladı - səssiz və həbs təhlükəsi ilə...

yazısı səh.4-də

Prezident Tərtər, Ağcabədi və Sabirabadda açılışlarda iştirak edib

yazısı səh.3-də

2018-də iqtidar-müxalifət dialoqu - partiya sədrləri təklif gözləyir

yazısı səh.6-da

MTN-in daha bir "bomba"sı Avropa Məhkəməsində

yazısı səh.3-də

İşdən çıxarılan prezidentin işlər müdirinin müavini kimdir?

yazısı səh.6-da

Rza Zərrab işində "U" dönüşü

yazısı səh.11-də

Ömürlük məhbusların azadlığa gedən yolu açılır - təfərrüat

yazısı səh.10-da

Həmyerlilərimizin vətənə axını başlaya bilər - səbəb yenə böhrandır

yazısı səh.12-də

Bakıdakı turizm şirkətləri Misir terrorundan xəbərsizdir - nonses

yazısı səh.14-də

Tanınmış reperlə bağlı qalmaqal böyüdü - Anar Nağılbaz ağladı

yazısı səh.13-də

Dost dostu, rəqib rəqibə sarı dartınır - günün reallığı

ÇAVUŞOĞLU BAKIYA, ZƏRİF İRƏVANA - İRAN DA "NƏFƏSLİK" AXTARISINDA

İran xarici işlər nazirinin Ermənistan səfərində iki mühüm hədəf; Bakıda isə Türkiyə, Pakistan və Azərbaycanın baş diplomatları sabah ilk dəfə bir araya gələcəklər; əsas mesaj həm də Tehrana ünvanlanıb...

musavat.com
Təgrül İsmayil

yazısı səh.8-də

Şeyxin son səlahiyyəti də əlindən alınır

Azərbaycan Türkiyə modelinə keçir; dini fəaliyyətlər böyük ölçüdə dövlətin nəzarətində olacaq; QMI sədri narazıdır yazısı səh.4-də

Fədayə Laçın işinə görə tutulan 8 gizli ad

yazısı səh.10-da

İlqar Məmmədov dekabrın 5-dək azad edilə bilər - vaxt bitdi

yazısı səh.3-də

Diaspor təşkilatının işini əngəlləyən sirli fiqur - Abbas Abbasov

yazısı səh.7-də

Əli Həsənovun qazax dilindəki kitabının Astanada təqdimatı keçirilib

Noyabrın 28-də Qazaxıstanın paytaxtı Astanada Beynəlxalq Türk Akademiyasının təşəbbüsü və dəstəyi ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi - şöbə müdiri Əli Həsənovun qazax dilinə tərcümə olunmuş "Xəzər-Qara dəniz hövzəsi və Cənubi Qafqazın geoiqtisadiyyatı: Azərbaycanın enerji siyasəti" kitabının təqdimatı keçirilib.

Tədbirdə çıxış edən kitabın ön sözünün müəllifi, Beynəlxalq Türk Akademiyasının prezidenti Darxan Kızıralı Əli Həsənovun Qazaxıstanın geniş oxucu kütləsinə təqdim edilən bu kitabının elmi və siyasi baxımdan böyük əhəmiyyətinin olduğunu bildirib. O deyib ki, müəllif əsərdə bilavasitə Qazaxıstanın da aid olduğu Xəzər hövzəsi regionunu tədqiq edir. Kitab qazax tədqiqatçıları, siyasətçiləri və diplomatları üçün faydalı elmi vəsaitdir.

Tədbirdə digər çıxış edənlər kitabda əhatəli şəkildə təhlil edilən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun fəaliyyətə başlamasının regional və global əhəmiyyətindən danışdı. Qeyd olunub ki, Çindən Avropaya uzanan tarixi İpək Yolunun canlanması, yeni "Dəmir İpək Yolu" Qazaxıstan da daxil olmaqla bir çox ölkələrə alternativ dəhlizdən istifadə etmək imkanı yaradır.

Regionun müasir iqtisadi vəziyyətini və kommunikasiya xətlərini əyani şəkildə əks etdirən xəritələrlə zəngin olan kitab Beynəlxalq Türk Akademiyasının nəzdindəki nüfuzlu "Elm" nəşriyyatı tərəfindən tərcümə və çap edilib.

Bakıda 22 yaşlı oğlanı niyə öldürdülər?

Noyabrın 27-nə keçən gecə Bakının Sabunçu rayonunun İkinci Zabrat qəsəbəsində törədilmiş qətlə bağlı bəzi məqamlar üzə çıxıb. Lent.az-ın əldə etdiyi məlumata görə, Zabrat sakini, 1994-cü ildə anadan olmuş Qasimov Zaur Akif oğlunun Naxçıvan sakini, 1995-ci il

təvəllüdü Məmmədov Xəyal Qorxmaz oğlunu münafiqə zəminində öldürdüyü ortaya çıxıb.

İlkin araşdırmalardan sonra məlum olub ki, hər iki şəxs bir-birlərini daha əvvəldən tanıyıb və İkinci Zabrat qəsəbəsində yaşayıblar. Təxminən 10 gün əvvəl internet klubda onlar arasında mübahisə düşüb. Bu zaman gəncləri yaxınlıqdakı şəxslər sakitləşdirib. Bir neçə gün sonra isə onlar həmin ərazidə yenidən rastlaşıblar və Zaur Xəyalı kənara çağırıb. O, özü ilə gətirdiyi bıçaqla 22 yaşlı Xəyalın döş qəfəsinə öldürücü zərbə vuraraq qaçıb. Köməyi gələn şəxslər Xəyalı xəstəxanaya çatdırsa da, artıq gec olub.

Zaur Qasimov hadisədən bir neçə saat sonra tutulub və tərtibli əməli etiraf edib.

Bakıda qarğalar niyə çoxalıb?

"Təbiətdə bəzi canlılar var ki, onların insandan zəhləsi gedir. Bilirlər ki, insan onların rəqibidir və təhlükəlidir. Bəzi canlılar da var ki, onlar tənbəlliklərdən insanların məişət tullantıları ilə qidalanırlar. Bunlardan da biri qarğadır. Əslində qarğaların çox ağıllı canlı olmaqdan savayı, bizə faydası çoxdur. Qarğalar Bakının sanitarlarıdır".

Bunu Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Zoologiya İnstitutunun direktoru Elman Yusifov modern.az-a müsahibəsində deyib. O bildirib ki, qarğalar pintiliyin olmasının göstəricisidir: "Şəhərdə nə qədər zibil çoxalacaq, qarğalar da çoxalacaq. Qarğalar zibil yeməklərinin kənarında olan tullantılarla qidalanırlar. Qarğalar olmasa, o tullantılar orada çürüyəcək, çoxalacaq və virus yayılacaq - vərem, taun, tuberkulyoz artacaq. Qarğalar isə bu tullantılarla qidalanırlar və üzvi maddələri öz orqanizmində saxlayırlar. Yeni qarğaya pis baxmaq lazım deyil. Qarğaları azaltmaq istəyirsinizsə, ərzaq tullantılarını azaltmalıyıq.

Bir zamanlar Bakıda köhnə dəyirman var idi. Orada ele siçovullar var idi, deyirdilər ki, guya onlar uşaqları da yeyər. Oranı təmir edəndə dedilər ki, bu siçovullar şəhərə yayılacaq və insanları qıracaq. Amma keçid dövrü oldu, insanlar çoxaldı və belə bir şey olmadı. Ora əvvəl un zavodu idi. Un tullantıları olan yerdə siçovullar da çox olar. Lakin indi o siçovulların hara getdiyini, necə olduğunu bilirmir".

E. Yusifov onu da qeyd edib ki, inanclarda deyildiyi kimi, qarğalar 300 il deyil, 80 il yaşayır.

Ali Məhkəmə həbsdə olan altı nardaranlının şikayətini təmin etmədi

Ali Məhkəmə Nardaran olayları ilə əlaqədar həbs olunmuş Sahil Rzayev və digər 5 nəfərin kassasiya şikayətini təmin etməyib. Bu barədə «Turan»-a vəkil Elçin Sadıqov bildirib. Kassasiya şikayətinə onların iştirakı olmadan baxılıb.

"Müsləman Birliyi" Hərəkatının üzvləri Sahil Rzayev, Niftəli Vəliyev, Anar Əliyev, Elvin Bünyadov, Lətif Əhmədov və Teymur Osmanov 2015-ci il noyabrın 26-da Nardaranda keçirilən xüsusi əməliyyatdan sonra həbs olunublar. Onlara qarşı CM-in 233-cü (ictimai qaydanın pozulmasına səbəb olan hərəkətləri təşkil etmə və ya bu cür hərəkətlərdə fəal iştirak etmə) və 315-ci (hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı müqavimət göstərmə və ya zor tətbiq etmə) maddələri ilə ittiham irəli sürülüb.

Sabunçu Rayon Məhkəməsinin hökmü ilə onlar 6 ildən

6 il yarımədək müddətə azadlıqdan məhrum edilə bilər.

Mayın 8-də Bakı Apelyasiya Məhkəməsi hökmü qüvvədə saxlayıb.

Rəsmi məlumatlara görə, Nardaran olayları ilə əlaqədar 70 nəfər həbs olunub. Ancaq hüquq müdafiəçiləri 87 nəfərin həbs olduğunu bildiriblər. Onların işlərinə bir neçə məhkəmədə baxılıb. Onların

bəzisi qanunsuz silah saxlamaq ittihamı ilə həbs edilib. Bəzisi artıq azadlığa çıxıb. 40-dan çox adama qarşı ağır ittihamlar (dövlət çevrilişinə cəhd, terrorçuluq, dini nifaq salma və s.) ittihamlar irəli sürülüb.

"Müsləman Birliyi" Hərəkatının lideri Taleh Bağırzadə və digər 17 nəfər 12 ildən 20 ilədək azadlıqdan məhrum edilib.

Bu günün havası: yağış və qar...

Bakı və Abşeron yarımadasında noyabrın 29-da havanın dəyişkən buludlu olacağı, aralıq tutulacağı gözlənilir. Səhər bəzi yerlərdə çis-kin, axşam isə yağış yağacağı ehtimalı var. Şimal-şərq küləyi əsəcək.

ETSN-dən APA-ya verilən məlumata görə, havanın temperaturunun gecə 3-5° isti, gündüz 9-13° isti, Bakıda gecə 3-5° isti, gündüz 10-12° isti olacağı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi normaldan yüksək 769 mm civə sütunundan 766 mm civə sütununa enəcək.

Nisbi rütubət 75-85 % olacaq.

Tibbi-meteoroloji proqnoz əsasən, noyabrın 29-dan dekabrın 1-dək Abşeron yarımadasında meteoroloji amillərin zəif və mülayim tərəddüdü meteorhəssas insanlar üçün nisbətən əlverişlidir.

Azərbaycanın rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşam bəzi yerlərdə yağış, dağlıq ərazilərdə sulu qar, qar yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq.

Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 0-4° isti, gündüz 9-14° isti, dağlarda gecə 1-6° şaxta, gündüz 6-10° isti olacağı gözlənilir.

Pərviz Şahbazov OPEC-in Vyana görüşünə gedir

Azərbaycanın energetika naziri Pərviz Şahbazov Neft İxrac Edən Ölkələr Təşkilatının (OPEC) Vyana görüşündə iştirak edəcək. R.Şahbazov 29-30 noyabr tarixlərində Avstriyanın paytaxtı Vyanaya səfər edəcək. Nazir P.Şahbazov OPEC-ə üzv və qeyri-üzv dövlətlərin nazirlərinin Vyanada keçiriləcək üçüncü iclasında Azərbaycanı təmsil edəcək.

Saakaşvilinin xanımı Bakıya gəlir

Gürcüstanın eks-prezidenti, Odessanın keçmiş qubernatoru Mixail Saakaşvilinin xanımı Sandra Rulofs Bakıya gələcək. Bu barədə modern.az-a Milli Fikir Mərkəzinin (MFM) sədri Şəhriyar Məcidzadə bildirib.

Onun sözlərinə görə, Sandra Rulofs dekabrın 9-da Bakıya gələcək. Səfər çərçivəsində Sandra Rulofs ilk olaraq Fəxri Xiyabani ziyarət edəcək.

Dekabrın 10-da isə Saakaşvilinin xanımının Bakıda "Bir idealistin hekayəsi" kitabının Azərbaycan dilinə tərcümə olunmuş variantının təqdimatı keçiriləcək.

Kitabı Azərbaycan dilinə Milli Fikir Mərkəzi tərcümə edib.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Ərdoğan yaxın günlərdə Tramp ilə yenə danışıcaq

"Suriyada sülhün bərqərar edilməsi üçün işləri davam etdirəcəyik".

APA-nın verdiyi xəbərə görə, bunu Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan liderlik etdiyi Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AKP) qrup toplantısında çıxışında deyib.

O bildirib ki, Soçidə gerçəkləşən üçtərəfli zirvə toplantısında çox mühüm, həlledici qərarlar qəbul edilib.

R. T. Ərdoğan qeyd edib ki, üç ölkə - Rusiya, Türkiyə və İranın anlayış içində olması bu zirvənin ən mühüm nəticələri sırasındadır.

Ötən günlərdə ABŞ prezidenti Donald Tramp ilə telefon danışığına toxunan Türkiyə dövlət başçısı bəyan edib ki, bu, uzun müddət sonra ABŞ-Türkiyə münasibətlərində ortaqlıq mərhələsinə gətirən söhbət idi və yaxın günlərdə bu danışıqların davamı olacaq.

Misirədə məscidə hücum nəticəsində yüzlərlə müsəlmanın öldüyünü xatırladan R. T. Ərdoğan bir daha vurğulayıb ki, İŞİD terror təşkilatını İslam dini ilə əlaqələndirmək mümkün deyil: "İŞİD-ə qoşulan, zehinlərini kirayəyə vermiş, ruhlarını qanla yumuş bu qatillər qrupuna qarşı diqqətli olmalı və bölgədə ortaqlıq mübarizə aparmalıyıq. Əvvəlcə terror təşkilatının qaynaqlarını ortaya çıxarmalıyıq".

Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu ilə sərnişinlərin daşınacağı vaxt açıqlanıb

"Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu ilə sərnişinlərin daşınması 2018-ci ilin birinci yarısının sonunda başlanılacaq".

APA-nın yerli bürosunun məlumatına əsasən, bunu Türkiyənin nəqliyyat, dənizçilik və rabitə naziri Ahmet Arslan Gürcüstanın İctimai televiziyasına müsahibəsində deyib.

Nazirin sözlərinə görə, Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu tarixi layihədir və turistlər üçün maraqlı olan şəhərləri əhatə edir: "Əminəm ki, bu yol həm sərnişinlər, həm də yüklərin daşınması üçün cəlbedici olacaq".

A.Arslan qeyd edib ki, BTQ-nin bir çox üstünlükləri var və dəmir yolu nəqliyyat xərclərini və yüklərin daşınma müddətini azaldır.

Noyabrın 28-də prezident İlham Əliyev Tərtər və Ağcabədi rayonlarına səfər edib.

Dövlət başçısı Tərtər rayonunda 1170 məcburi köçkün ailəsi üçün salınan yeni yaşayış kompleksində yaradılan şəraitlə tanış olub. Prezident Ağdam rayonundan məcburi köçkün Pakizə Məmmədovanın mənzilində olub, yaradılan şəraitlə maraqlanıb.

Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov bildirib ki, 1170 mənzilin ümumi sahəsi 88 min kvadratmetrdir. Mənzillərdən 120-si bir, 504-ü iki, 472-si üç, 80-i isə dördotaqlıdır. Mənzillərə Tərtər rayonu ərazisində müvafiqəti məskunlaşmış Kəlbəcər, Ağdam, Laçın, Cəbrayıl və Şuşa rayonlarından olan məcburi köçkünlər köçürüləcək.

Qeyd olunub ki, 50 hektarlıq torpaq sahəsində inşa edilən yeni yaşayış kompleksində zəruri infrastruktur obyektləri - məktəb, uşaq bağçası, musiqi məktəbi, inzibati bina, klub-icma mərkəzi, həkim məntəqəsi, ATS binası inşa olunub. Musiqi məktəbində siniflərin hamısı musiqi alətləri ilə təchiz olunub. 280 yerlik uşaq bağçasında da balacaların təlim-tərbiyəsi üçün bütün imkanlar var.

İlham Əliyev Tərtərdəki "N" sayılı hərbi hissədə yaradılan şəraitlə də tanış olub.

Dövlət başçısına məlumat verilib ki, 6 hektar ərazisi olan hərbi hissədə qərargah binası, üç əsgər yataqxanası, 360 nəfərlik əsgər yeməxanası, müxtəlif təyinatlı anbarlar, məişət otaqları və digər infrastruktur bölmələri, 100 maşınlıq avtomobil parkı yerləşir.

Müdafiə naziri Zakir Həsənov cəbhədəki əməliyyat şəraiti barədə prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə ətraflı məlumat verib.

Prezident Tərtər və Ağcabədidə açılışlarda iştirak edib

Dövlət başçısı hərbi hissədə də olub

Daha sonra Ağcabədiyə gələn dövlət başçısı burada Tərtər-Diyarşünaslıq Muzeyinin yeni-dənqurmadan sonra istifadəyə verilməsi mərasimində iştirak edib.

Binada yaradılan şəraitlə tanışlıq zamanı bildirilib ki, bu muzey 1980-ci ildən fəaliyyət göstərir.

Əsaslı surətdə yenidən qurulan ikimərtəbəli binanın birinci mərtəbəsində fond otaqları, dəftərxana və digər inzibati otaqlar var. Burada, həmçinin 60 yerlik konfrans zalı da yaradılıb. İkinci mərtəbə isə ekspozisiya zallarıdır. Ekspozisiya zalla-

rında "Təbiət", "Arxeologiya", "Etnoqrafiya", "Azərbaycan SSR dövrü", "Azərbaycan müstəqillik dövrü" və "Görkəmli şəxsiyyətlər" adlı altı bölmə var. Burada ümum-millilərdə Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin Ağcabədi rayonuna səfərlərini əks etdirən fotolardan ibarət guşələr yaradılıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, muzeydə saxlanılan 4782 eksponatdan 360-ı ekspozisiya zalında nümayiş olunur. İlham Əliyev Ağcabədi Olimpiya İdman Kompleksinin açılışını da edib. Gənclər və idman naziri Azad Rəhimov Ağcabədi Olimpiya İdman Kompleksində yaradılan şərait barədə dövlət başçısına ətraflı məlumat verib.

Bildirildi ki, kompleksin tikintisi 2012-ci ilin iyununda başlanı-

MTN-in daha bir "bomba"sı Avropa Məhkəməsində "Səid Dadaşbəylinin işi" üzrə məhkəmə olacaq

Ləğv olunmuş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin qanunsuzluğu ilə yaddaşlarda qalan işlərdən biri də Səid Dadaşbəyli və digərlərinin işidir. Səid Dadaşbəyli və digər şəxslər tutularaq dəstə halına gətirilən günlərdə mətbuatda bu haqda yazılar dərc olunurdu. Sonradan iş materialları Azərbaycan məhkəmələrində instansiyaları keçdiyi günlərdə də mətbuatın diqqətində idi. İşlə yaxından tanış olan hər kəsdə əminlik yaranırdı ki, ittihamlar saxta və qondarmadır. Lakin hər kəs bir kənarda qalmışdı, Eldar Mahmudov və komandası "Səid Dadaşbəylinin işi" deyib sinələrinə döyür, böyük bir cinayətəkar dəstənin ifşasından dəm vururdular. Hər kəs bilirdi ki, bu, sadəcə, görüntü xatirinə baş tutan əməliyyat olub. Eldar Mahmudov gənc, savadlı, bir neçə dil bilən Azərbaycan vətəndaşlarını bir yervə topladıb həbs etdirmiş və sonradan da məhkəmələrdə Ənvər Seyidov kimi hakimlərlə məktub yazmaqda işi aşırırmışdı.

Artıq 11 ildir ki, Eldar Mahmudovun ambisiyalarının qurbanı olan Səid Dadaşbəyli və digərləri iş üzrə ədalətli qərar gözləməkdədirlər. Nəhayət ki, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi (AİHM) 14 il azadlıqdan məhrum edilmiş Səid Dadaşbəylinin ("Səidin qrupu") işi üzrə kommunikasiyaya başlayıb.

Vəkil Fariz Namazlı bildirib ki, şikayət Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyasının 6.1 və 6.3 maddələrinin pozulması ilə bağlı verilib. Hökumətə müvafiq suallar göndərilib. 2007-ci ildə Səid Dadaşbəylinin işi üzrə on nəfər uzun müddətə həbs olunub. Keçmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi onları İranın xüsusi xidməti ilə əməkdaşlıqda və konstitusiyaya quruluşunu devirməyə cəhdə ittiham edib. Qeyd edək ki, iş üzrə hakim Ənvər Seyidov proses başa çatdıqdan sonra bu qrupu "ifşa etdiyinə" görə MTN-ə "təşəkkür məktubu" yazıb. Lakin həbs olunanların doğmaları və hüquq müdafiəçiləri çoxsaylı pozuntuların və iş üzrə materiallarda ziddiyyətlərin olmasına diqqətli yönəldiblər. Belə ki, bu materiallarda mühakimə olunanların bir-biri ilə düşmən olan radikal dini təşkilatlarla və xüsusi xidmətlərlə əlaqələndirən danışılıb.

Əsasən iş üzrə "Hizbullah", "Həmas", FATH, "əl-Qaidə", xristian qruplaşmaları, İranın, hətta İsrailin xüsusi xidmətlərinin adları çəkilib. Müdafiə tərəfinin fikrincə, bu, ittihamın uydurma olduğundan xəbər verir. Doğmalarının sözlərinə görə, gənclər dindarlar arasında keçirdikləri humanitar aksiyalara görə xüsusi xidmətin əlinə düşüblər. Hüquq müdafiəçiləri mühakimə olunanları siyasi məhbuslar kimi tanıyıblar.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

İlqar Məmmədov dekabrın 5-dək azad edilə bilər-vaxt bitdi REAL rəhbəri ilə bağlı Avropa Şurasının Azərbaycana verdiyi vaxt bu gün bitir

REAL hərəkatının həbsdəki sədri İlqar Məmmədovun azadlığa buraxılması ilə bağlı Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinin Azərbaycan hakimiyyətinə verdiyi vaxt bu gün bitir. Viedna məhsusu ətrafında yaranan müəmmalar isə bitib tükənmiş.

Əvvəlcə onun Avropa Şurasının verdiyi vaxtla ötən ayın 25-nə qədər azad olunacağı gözlənilsə də, bu baş tutmadı və beynəlxalq qurum noyabrın 29-na qədər vaxtı uzatdı. Lakin bu vaxt da artıq başa çatır və hərəkat rəhbərinin azad edilməyəcəyi göz önündədir. Gözlər indi də gələn ayın 5-nə dikilib.

Belə ki, Nazirlər Komitəsi Azərbaycanın Avropa Konvensiyasının 46.4 maddəsi ilə üzərinə götürdüyü öhdəliyi yerinə yetirib-yetirməməsi məsələsi üzrə dekabrın 5-də Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə müraciət etmək niyyətindədir. Əgər Avropa Şurası 68 illik tarixində ilk dəfə 46-cı maddə ilə prosedura başlatsa, o zaman Azərbaycanın qurumdan çıxarılması təhlükəsi daha da aktuallaşar. Rəsmi Bakı REAL sədri ilə bağlı mövqeyi-

ni ən gec halda noyabrın 29-na qədər bildirməli idi ki, hələ də bu mövqeyə rast gəlməmişik. Bu isə gərginliyi getdikcə artırır.

İ.Məmmədovun vəkilə Fuad Ağayev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında hələ ki heç bir müsbət elementlərin görünmədiyini söylədi: "Hər hansı bir müsbət əlamət olduğu barədə heç nə deyə bilmərəm. Çünki müsbət bir əlamət görmürəm. Noyabrın 29-dan sonra bu istiqamətdə atacağımız hər hansı bir addım hadisələrin cərəyan edəcək inkişafından asılıdır".

REAL-ın icraçı katibi Natiq Cəfəri hələ ki heç bir müsbət gelişmələrin olmadığından təəssüfləndiklərini qeyd etdi: "İlqar Məmmədovun işi ilə bağlı heç bir müsbət dəyişiklik yoxdur. Bizdə də ehtiva bir məlumat yoxdur. Sadəcə, so-

nuncu dəfə noyabrın 16-da Avropa İnsan Haqlarının Məhkəməsinin İlqar Məmmədovun işi ilə bağlı növbəti - ikinci qərar oldu. Bu qərardan sonra Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinin yığıncağı olacaq. Bu yığıncaqda dekabrın 5-nə qədər çox güman ki, Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə müraciət ünvanlanacaq ki, qərarın icra edilib-edilməməsi, Azərbaycan tərəfindən hansı formada qəbul olunması ilə bağlı rəy versin. Bu rəyin

verilməsi bir neçə həftə, ay çəke bilər. Belə bir prosedura qaydaları mövcuddur. Biz hələ də ümid edirik ki, müraciət olunana qədər, hətta müraciətdən sonra İlqar Məmmədovla bağlı hər hansı bir pozitiv dəyişiklik olacaq, nəhayət ki, o, ailəsinə, dostlarına qovuşacaq. Amma açıq demək lazımdır ki, hələ bununla bağlı heç bir irəliləyiş də, məlumat da yoxdur".

Hüquq müdafiəçisi Səidə Qocamanlı dekabrın 5-nə qədər İ.Məmmədovla bağlı hər hansı bir qərarın verilmə biləcəyindən söz açdi: "Azərbaycanın Avropa Şurasından çıxarılma təhlükəsi ilə üzleşməsi məsələsinə gəlincə, deyə bilərik ki, bu günlərdə Avropa Şurasının baş katibi bildirdi ki, Rusiya üzərinə qoyulan sanksiyalar götürülsün və Rusiya Avropa Şurasına geri qaytarılsın. Bu nöqtəyi nəzərdən baxsaq, Azərbaycanın Avropa Şurasından çıxarılma təhlükəsi sovuşacaq. Hansısa yollar, danışıqlar, addımlar getirib ona çıxaracaq ki, bu məsələ sovuşacaq və yanvar

sessiyasına qədər məsələ həll olunacaq. Artıq elan olunub ki, dekabrın sonunda, yeni Yeni il ərəfəsində yenidən əfv fərmanı verəcək. O əfv fərmanı ilə bir çox insanlar azadlığa buraxılacaq, o cümlədən Avropa Şurasını narahat edənler də. İlqar Məmmədovla gəlincə, onun azadlığa buraxılmasının çox vacib olduğunu düşünürəm. Güman edirəm ki, İlqar Məmmədovun azad edilməsi dekabrın 5-nə qədər baş verə bilər. Buna çox ümid edirəm.

□ Cavanshir ABBASLI

Eldar Mahmudov "61"i haqladı-səssiz və həbs təhlükəsi ilə üz-üzə

Noyabrın 28-də Eldar Mahmudovun 61 yaşı tamam oldu. O, 2015-ci il oktyabrın 17-də prezidentin sərəncamı ilə tutduğu vəzifəsindən çıxarılıb. E.Mahmudov təmtəraqlı məclisləri sevsə də, son 2 ildə ad gününü çox kiçik dairədə qeyd etmək məcburiyyətindədir. Belə məlumatlar var ki, sabiq nazir ötən il 60 yaşını özünə məxsus olduğu deyilən "Narşərab" restoranında qarşılayıb. Sabiq nazirin 61 yaşını harada, kiminlə keçirməsi haqda hələlik bilgi yoxdur.

"Qafqazinfo" yazır ki, sabiq nazir 1956-cı il noyabrın 28-də Bakı şəhərində anadan olub. Əməkdaşları onlarla cinayət işində iştirak etsə də, E. Mahmudovun özü ilə bağlı son günlərə qədər heç bir rəsmi suqlama yox idi. Yalnız bir müddət əvvəl əmisi oğlu və köməkçisi olmuş Vüqar Mahmudovun həbsindən sonra onun cinayət işi üzrə ilk dəfə olaraq o prokurorluqda dindirildi. Faktiki olaraq Mahmudov ev dustağı deyil, yaxın qohumları ilə əlaqə saxlayır. Xatırladaq ki, MTN rəhbərliyində kifayət qədər cinayət faktları üzə çıxdıqdan sonra E. Mahmudov vəzifəsindən azad edilib və bu cinayətdə iştirak edənlərin böyük əksəriyyəti həbs olunub.

Məhkəmə proseslərində üzə çıxan faktlar E.Mahmudovun bu proseslərə birbaşa rəhbərlik etdiyini üzə çıxarıb və bütün yolların keçmiş naziri də həbsə apardığını söyləməyə imkan verir.

□ E.HÜSEYNOV

Xəbər verdiyimiz kimi, ötən ay Azərbaycan prezidentinin fərmanı ilə "Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu" yaradılıb. Prezident fərmanında qeyd olunur ki, fondun yaradılmasında əsas məqsəd mövcud dini konfessiyaların dəstəklənməsi, mənəvi dəyərlərin qorunmasını və inkişafını təmin etməkdir. Fond mənəvi dəyərlərin qorunmasına və inkişafına, bu sahədə sosial layihələrin reallaşdırılması, habelə vətəndaşların dini etiqad azadlığının həyata keçirilməsinə dövlət dəstəyi verəcək.

Nizamnamə kapitalı 100 min manat olan fond Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində fəaliyyət göstərəcək. Artıq fondun 15 nəfərdən ibarət ştatı Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiqlənib. Ancaq hələlik fonda sədr və digər ştatlar təsdiqlənməyib. Ehtimal ki, yaxın zamanlarda DQİDK sədri fonda ehtimal ki, öz yaxın ətrafından bir nəfəri təyin edəcək.

Qeyd edək ki, Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondunun geniş hüquq və səlahiyyətləri var. Onların sırasında mənəvi dəyərlərin qorunması, mənəvi, dini dəyərlərin araşdırılması, dini radikalizmdən, alkoqolizmdən, narkomaniyadan əziyyət çəkən şəxslərin cəmiyyətə yenidən inteqrasiyası, məscidlərin və digər

dini abidələrin tikintisinə və bərpaasına dəstək verilməsi, dini qurumların vətəndaşların dini etiqad azadlığının təmin olunması sahəsində fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə dəstək, dini təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılmasına yardım göstərmək, təhsil alanların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə maddi yardım, istedadlı şəxslərin təhsilini davam etdirməsinə, sosial müdafiəyə ehtiyacı olanların təhsil almasına maddi yardım göstərilməsi, din sahəsində ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanması və tədris proqramlarının tərtibi ilə bağlı təkliflərin verilməsi, habelə müqavilə əsasında ekspertləri və mütəxəssisləri öz fəaliyyətinə cəlb etmək və sair.

Müşahidəçilərə görə,

Şeyxin son səlahiyyəti də əlindən alınır

Azərbaycan Türkiyə modelinə keçir; dini fəaliyyətlər böyük ölçüdə dövlətin nəzarətində olacaq; QMİ sədri narazıdır...

yeni fond Türkiyədə mövcud olan dini sistemin elementidir. Türkiyədə Diyanet İşləri Başqanlığının yanında Diyanet Vəqfi fəaliyyət göstərir. Təxminən səlahiyyətləri Azərbaycanda yaradılan fondla eynidir. Məscid tikintisi, dini dəyərlərin təbliği, dini təhsilə dəstək və sair. Ümumiyyətlə, son bir neçə ildə Azərbaycanda din-dövlət münasibətlərində Türkiyə modelinin tətbiqi müşahidə edilir. Dövlət dini fəaliyyətləri özü müvafiq qurumlar vasitəsilə həyata keçirir.

Yeri gəlmişkən, gələn ildən Azərbaycanda məsciddə rəsmi olaraq təyinatı olan din xadimlərinə dövlət tərəfindən maaş verəcək. Bizə çatan məlumata görə, "Mənəvi Dəyərlərin Təbliği" Fondunun ilk və hələlik yeganə vəzifəsi din xadimlərinə maaş vermək olacaq. Ölkə üzrə fəaliyyət göstərən 1500-dən çox məscid var və bunların hələlik yalnız yarıya qədərində rəsmi təyinat olub. Bizə çatan məlumata görə, tezliklə yerdə qalan məscidlərdə də rəsmi təyinat həyata keçiriləcək və bu məscidlər dövlət qeydiyyatına alınacaq, onların işçilərinə - imam və yardımçılarına maaş ödənəcək.

İki ay əvvəl isə Azərbaycanda da Türkiyədə olduğu kimi din xadimlərinin "imam" adlandırılması təklifi irəli sürülüb və qəbul olunub. Əslində nəzəri baxımdan bu yeniliklər heç də pis deyil. Əksinə, daha mütərəqqi addımdır. Dövlət dini fəaliyyətləri öz təşkil edəcək, onu maliyyələşdirəcək, o cümlədən dini təhsilin də pulsuz olması, dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsi təklifi də səsləndirilib ki, bütün bunlar Azərbaycanda xaricdən dini təsirlərin azalmasına xidmət edən, dini sahəni sağlamlaşdıran addımlardır. Amma ortada bir neçə suallar var. Birincisi, dövlətin indi bu yükü

daşımaq imkanı varmı? Müvafiq hüquqi baza, savadlı, uyğun kadrlar yerindədirmi? İkincisi, bu yeniliklər dini camianı bölməyəcək ki? Məsələ ondadır ki, tarixən, o cümlədən son 200 ildə formal dini qurumlara dövlət nəzarəti olsa da, onlar əsasən dövlət qurumu olmayıb, müəyyən məsafədə dayanıblar. İndi isə dini qurumlar və din xadimləri faktiki olaraq dövlət qulluqçusu statusunda olacaq. Bu halda dindarlardan bu şəxslərə etimad, yaxınlaşması nə qədər olacaq?

Təbii ki, bu sualın cavabı mənfidir. Çünki hətta Türkiyənin özündə belə məscidlər dövlət nəzarətində olsa da, əsas camaatlar dövlətdən kənarıdadır. Dövlətin din üzərində nəzarəti formaldır. Üstəlik, nəzərə almaq lazımdır ki, həm nəzəri baxımdan, həm də təcürbi baxımdan Türkiyədə dövlət nəzdindəki dini qurumlar çox güclüdür və əhalinin tələblərini qarşılamaq iqtidarındadır. Azərbaycanda isə əhalinin böyük əksəriyyətini təşkil edən şiə cəmiyyətinin dövlət nəzdindəki ruhaniliyə bağlı olması nəzəri olaraq əhəmiyyətli bir neçə suallar var. Birincisi, dövlətin indi bu yükü

dövlətdən kənar qurum dindar camia üzərində ciddi təsirə mail ola bilmədi.

Və nəhayət, bu son addımlar faktiki olaraq ənənəvi dini mərkəzi - QMİ-ni kənarı qoyur. Son qərardan sonra artıq din xadimlərinə maaşları da dövlət verəcək. Bununla da QMİ-nin hətta rəsmi qeydiyyatda olan ruhanilər üzərində təsiri sifra enəcək. Çünki hazırkı qaydalara əsasən məscidlərin ərazisi bələdiyyələrə (tarixi abidələr istisna olmaqla), onun icması DQİDK-ya, imam və digər dini vəzifəli isə QMİ-yə tabedir. İndi isə faktiki olaraq QMİ-nin məscidlər üzərində təsiri sifra enəcək və onun dini sferada yeganə fəaliyyəti dini təqvimlərin, Məhərrəm (yeni il), Ramazan və Qurban bayramlarının daxil olması ilə bağlı fətva verməkdən o tərəfə keçməyəcək. Çünki hüquqi baxımdan QMİ qeyri-hökumət təşkilatıdır və DQİDK-ya birinci icma kimi qeydiyyatla alınır.

Bizə çatan məlumata görə, din sahəsində atılan bu addımlar Şeyxülislamı narazı salıb. Formal olaraq dini qurumlar arasında isti münasibətlər müşahidə olunsada, Şeyx indiki vəziyyətdən xoşhal deyil. Ancaq atacaq addım da yoxdur. Məsələ

ondadır ki, Azərbaycanda Nazirlər Kabineti yanında Dini İdarə Ləğy olunub onun yerində Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yarandıqdan sonra Şeyxin səlahiyyətlərinə hücumlar olub.

"Heydər Məscidi"nin idarəsinin Bakı Şəhər İH-yə verilməsi, ehsan qadağası və Şeyxülislamın qardaşının ona reaksiyası, müsəlman dini icmalara yardımların QMİ-dən alınması DQİDK-ə verilməsi və sair addımlar din sahəsində QMİ-nin səlahiyyətlərinin tədricən əlindən alınması idi. İndi isə artıq 300-ə qədər məsciddə işçilərə maaş verilməsi səlahiyyətləri də QMİ-dən alınacaq və ölkənin mərkəzi dini idarəsinin məscidlər və din xadimlərinə birbaşa təsir imkanları olmayacaq. QMİ-nin nəzarətində qalan yeganə "toxunulmaz" sahə hələlik Həcc ziyarətidir. Yəqin ki, gələn ildən Həcc ziyarətinin təşkili ilə bağlı qaydalarda dəyişiklik olsa, təəccüblənməyə dəyməyəcək.

Hələlik Şeyxülislam bu hadisələrə açıq reaksiya verməyib. Ancaq bizə çatan məlumata görə, o, dövlətin müvafiq qurumlarının rəhbərliyinə narazılığını bildirib. Görünən odur ki, Şeyxülislam bir növ gedişatla barışıb.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Tarixçi, "Ermənistan-Azərbaycan vətəndaş platforması" İdarə Heyətinin üzvü, etnik erməni Artur Ağacanov və həmin təşkilatın İdarə Heyətinin başqa üzvü, ictimai xadim Rima Sarkisova Bakıya gəlib. Onların gəlişində məqsəd "Multikulturalizmin Azərbaycan modeli: etnomədəniyyət fərqi" adlı beynəlxalq konfransda iştirak etməkdir.

Bundan başqa, Bakıdakı konfransa məşhur beynəlxalq ekspertlər: siyasi analitik Piter Teys, London İqtisadiyyat məktəbinin tədqiqatçısı Mikaela Nikoletta və Qərbin digər intellektual mərkəzlərinin nümayəndələri də gəlib. Konfransın təşkilatçısı Azərbaycan Respublikasının Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasıdır. Multikulturalizmin Azərbaycan modelini müzakirə etmək üçün Bakıya Qərbin və İsrailin beyin mərkəzlərinin məşhur nümayəndələri gəlib. Konfransın işində həmçinin Azərbaycan Prezident Administrasiyasının, Prezident yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin, Heydər Əliyev Mərkəzinin nümayəndələri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının əməkdaşları və Milli Məclisin deputatları iştirak edir. Konfransda multikulturalizmin uğurlu Azərbaycan modeli ilə yanaşı, Ermənistanın Qafqazda ekspansiya siyasətinin nəticələri müzakirə edilir.

Noyabrın 28-də erməni tədqiqatçıları və ictimai xadimləri - Artur Ağacanov və Rima Sarkisovanın da iştirakı ilə öz işinə başlayan elmi-praktiki konfrans zamanı bir sıra maraqlı fikirlər səsləndirilib. Qeyd edək ki, A.Ağacanov və R.Sarkisova Ermənistan-Azərbaycan Sülh Platformasının fəal iştirakçılarıdır. Onlar Bakıda Ermənistanın işğalına etiraz mövqeyindən çıxış ediblər.

"Xalq diplomatiyası münafişinin həllində aparıcı rol oynayır". APA-nın məlumatına görə, bunu Ermənistan Azərbaycan Sülh Platformasının idarə heyətinin üzvü Artur Ağacanov deyib. O bildirib ki, 27ildir münafişinin həlli ilə bağlı bütün variantlar irəli sürülüb: "Yeganə müsbət cəhət odur ki, geniş şəkildə hərbi əməliyyatlar başlamayıb. Heç bir maddə üzrə həll olunmayıb. Bizim fəaliyyətimizlə bağlı yanaşmalar fərqlidir, kimsə neqativ, kimsə pozitiv yanaşmış. Lakin tədricən insanlar bizə qoşulur. Bu, bizi sevindirir. Zamanla hər şey düzələcək".

Bakıya gələn amerikalı analitik və jurnalist Piter Tas da Azərbaycan ərazisində ikinci erməni dövlətinin yaradılmasını qəbul edilməz sayıb. Onun fikrincə, müasir dünyada dövlətlərin ərazi bütövlüyü maraqlarını bulanıq və qeyri-müəyyən xalqların öz müqəddəratını təyin etmək prinsipinə qurban vermək olmaz. "Necə ola bilər ki, eyni xalq müxtəlif dövlətlərin tərkibində öz müqəddəratını təyin etsin? Bu xaotik proses nəyə gətirib çıxarar? Müasir beynəlxalq təhlükəsizlik sistemi təşəkkül tapmış müasir dövlət

aparıcı Qərb ölkələrində multikulturalizmin kollapsına baxmayaraq Azərbaycan multikulturalizmi özünün dövlət siyasətinin məhkəmə daşı elan edib. E.Nəcəfov əminlik ifadə edib ki, multikulturalizm modeli özünü çoxmillətli Azərbaycanda tamamilə doğruldub və bu model hakimiyyətin xarici və daxili siyasəti ilə harmoniyalaşır. Azərbaycan sülh siyasətinə can atır və İlham Əliyev tərəfindən 2008-ci ildə elan edilmiş Bakı prosesinin prinsiplərindən çıxış edir.

Konfransda giriş sözü ilə

Erməni tarixçisi Bakıdan Ermənistan

hakimiyyətinə zərbə endirdi

Artur Ağacanov: "Qarabağ Azərbaycanın tərkibinə qayıtmalıdır"

Azərbaycanın sabiq xarici işlər naziri Bakıda ermənilərə tribuna verilməsini dəstəklədi: "Azərbaycan xalqı ənənəsinə uyğun olaraq mövqə göstərir ki, ölkəmizin düşmənləri sadə ermənilər deyil, ərazilərimizə iddialı olan canilərdir"

sərhədlərini dağıdan bu qarışıqlığın qarşısını necə alacaq? Özü də Qafqazda öz müqəddəratını təyin etmə cəhdləri millətlərə ədavət qızıdır, qanlı müharibələrə gətirib çıxarır, ayrıca götürülmüş bir ölkədə - Ermənistanında faşizm ideologiyasının bərqərar olmasına aparır", - deyərək amerikalı analitik çıxışında bildirib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyəti Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün qətiyyətli təmin edilməsində vahid mövqə nümayiş etdirməyə, Qərb cəmiyyətində sabit və zəmanətli gələcək haqqında danışmaq olmaz.

"Qarabağ erməniləri Azərbaycanın siyasi müstəvisinə qayıtmalıdır. Yüz illərlə ermənilər və azərbaycanlılar birgə yaşayıblar. Bizim ənənələrimiz, tarixi irsimiz birdir, vahid menta-

letimiz var. Niyə seçim hüququnu əlimizdən alıblar? İnanın, bir çox Qarabağ erməniləri Dağlıq Qarabağın Azərbaycanı qaytarılmasını lehinə çıxış ediblər", - bunu isə öz çıxışında erməni tarixçisi Artur Ağacanov deyib. Natiq Ermənistanın hazırkı rəhbərliyinin hərbi siyasətini qınayıb və hərbi ritorikadan əl çəkməyə çağırıb. A.Ağacanov eyni zamanda Heydər Əliyevin Dağlıq Qarabağ münafişinin lokallaşmasındakı rolunu qeyd edib. Erməni ictimai xadim Qarabağ ermənilərini Ermənistanın işğalçı rejiminin təsirindən qurtarmağa və tarixi Vətənə - Azərbaycana yenidən inteqrasiyaya çağırıb.

"Ermənistanında faşizm və antisemitizm dalğası baş qaldırıb. Bu kampaniyanın kulminasiyası alman nasizminin xid-

metçilərindən biri olan Qaregin Njde kimi erməni faşistinin obrazının bütəşdirilməsi oldu. Bu nasist canisi Ermənistanında hakim Respublika Partiyasının ideoloji kultu elan olunub". Bu-

nu isə çıxışında israili politoloq Arye Qut bildirib.

Daha sonra söz Prezident Administrasiyasının nümayəndəsi Etibar Nəcəfova verilib. Onun sözlərinə görə, bir sıra

Ermənistan əsgərin meyitini Azərbaycana qaytarıb

"Məndə olan məlumata görə, Azərbaycan əsgərinin meyiti Ermənistan tərəfindən götürülüb".

Bu barədə Əsir və itkin düşmüş və girov götürülmüş vətəndaşlarla iş üzrə Dövlət Komissiyasının işçi qrupunun rəhbərinin müavini Eldar Səmədov jurnalistlərə deyib.

Onun sözlərinə görə, bu il sentyabrın 27-də Ordubad rayonu istiqamətində itkin düşmüş Azərbaycan əsgəri Cəlilbəyli Pərviz Bəhruz oğlunun axtarışı və sonrakı taleyi ilə bağlı aidiyyəti beynəlxalq təşkilatlara zamanında müraciət olunub.

"Noyabrın 23-də qarşı tərəf məlumat verib ki, həmin istiqamətdə azərbaycanlı hərbiçinin meyiti tapılıb. Meyiti tapılan şəxsin kimliyinin müəyyən olunması ilə bağlı yenidən beynəlxalq təşkilatlara müraciət olunub. Hazırda meyitin qaytarılması üçün danışıqlar gedir. Yaxın günlərdə proseslə bağlı ictimaiyyətə məlumat veriləcək. Aidiyyəti təşkilatlarla birlikdə iş davam edir" - Səmədov bildirib.

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, əsgər Cəlilbəyli Pərviz Bəhruz oğlu xidmət etdiyi döyüş postunda "hərbi cinayət" törətdikdən sonra qaçıb. Ermənistan tərəfi ötən həftə əsgərin meyitinin neytral zonada, erməni mövqelərinə yaxın ərazidə aşkarlandığını açıqlayıb. Üç hərbiçini qətlə yetirməkdə şübhəli bilinən əsgərin hansı şəraitdə vurulduğu məlum deyil.

Günün sonunda məlum olub ki, hərbi cinayət törətdikdən sonra xidmət yerini özbaşına tərk edən əsgər Cəlilbəyli Bəhruz Pərviz oğlunun meyiti Ermənistan tərəfindən Azərbaycana qaytarılıb.

Onun meyiti Naxçıvanda təmas xəttində təhvil verilib.

Dövlət komissiyasının katibi, işçi qrupunun rəhbəri İsmayıl Axundov çıxış edib. Xarici və yerli ekspertlərə, erməni tədqiqatçılara konfransda iştiraklarına görə minnətdarlığını bildirərək, natiq prezident İlham Əliyevin yürütdüyü multikulturalizm və xalqların birgə yaşayışı siyasəti barədə danışdı.

"Ermənistan-Azərbaycan Vətəndaş Sülh Platforması"nın İdarə heyətinin Ermənistanından olan üzvü, ictimai fəal Rima Sarkisova konfransda çıxışı zamanı Bakıdan ayrıldığı üçün millətçi erməniləri lənətləyib. Emosiyalarını saxlaya bilməyən Rima Sarkisova ağlayaraq "Azərbaycan mənim vətənimdir" deyib. Qeyd edək ki, konfransa Ermənistanından gəlmiş digər nümayəndələr də qatılıblar...

Sabiq xarici işlər naziri Tofiq Zülfüqarov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında Sülh Platforması təşəbbüsünü dəstəklədiyini bildirdi: "Təbii, biz başa düşməliyik ki, Sülh Platforması xalq diplomatiyasının bir növüdür, ictimai təşəbbüsdür. Eyni zamanda bilməliyik ki, bu, prosesdə yardımçı vasitə ola bilər, lakin rəsmi diplomatiyanı tam əvəzləyə bilməz". **Diplomat Sülh Platforması ilə yanaşı, Bakıda multikulturalizmə həsr olunmuş tədbirə erməni ekspertlərin də dəvət olunmasını normal qiymətləndirdi:** "Hesab edirəm ki, bu, əhəmiyyətli tədbirdir. Ermənistanın rəhbərliyi, həm Robert Köçəryan, həm də Serj Sərkisyan müxtəlif bəyanatlar veriblər ki, ermənilər azərbaycanlılar bir yerdə yaşaya bilməzlər. İşğalçı ölkənin rəhbərliyi daim bəyan edib ki, hətta sülh bərqərar olandan sonra da ermənilərlə azərbaycanlılar bir yerdə yaşaya bilməz. Bu baxımdan onların belə rasist və faşist mövqeyinə cavab olaraq Azərbaycanın atdığı addımlar təbii ki, faydalıdır. Azərbaycan xalqı ənənəsinə uyğun olaraq mövqə göstərir ki, Azərbaycanın düşmənləri sadə ermənilər deyil, ərazilərimizə iddialı olan canilərdir. Proses genişlənsə, daha çox insanları əhatə edərsə, daha da faydalı olar. İndiki halda danışıqlarda böhran hökm sürür. Bu təşəbbüs o zaman daha çox əhəmiyyətli olacaq ki, danışıqlarda da irəliləyiş əldə olunacaq".

□ E.PAŞAYOV

Kanada nəşəxorlarına müjdə

Samir SARI

Kanada parlamenti tarixi bir qanun qəbul edib. "Tarixi" deyəndə bəzi politoloqlar düşünə bilər ki, yəqin Kataloniya müstəqillik verməyən İspaniyadan fərqli olaraq Kanada neçə illərdir ayrılıq davası aparan Kvebek müstəqillik verib. Xeyr. Məsələ başqadır.

Kanada parlamenti narkotik bitki sayılan marixuananın leqallaşdırılmasına dair qanun layihəsini təsdiqləyib. Əslinə baxsan, bu da ele hansısa əyalətə müstəqillik vermək kimi bir şeydir. İndi Kvebek nəşəxorları müstəqil şəkildə istedikləri qədər nəşə çəkə bilərlər.

Çünki sənədə əsasən, 18 yaşdan yuxarı şəxslərə marixuananın satışına icazə verəcək. Hətta marixuananın (ingiliscə *desək, ganjanın*) ekilib-becərilməsindən, aqrotekniki qulluğundan baş çıxaran adamlar onu ekib-becərə də bilərlər. Amma gerek adambaşına 4 marixuana bitkisi becərsinlər. Çox olsa, olmaz, biznes qurmaq məsələsi olar.

Bu ondan ötrüdür ki, hər nəşəxor (öz aramızdır, bu termin çox gözəl səslənir, həm də ifadəlidir, şirindir) çətənə plantasiyası salmasın, yaşadığı mənzilə nəbatət guşəsi düzəltməsin, eləcə 4 bitkiyə qulluq ələsin, məhsul dərsin və şəxsi istehlak miqdarını aşmasın.

Anaşa aqronomu olmaq istəməyənlər isə xüsusi dükanlardan 30 qramadək ya qurudulmuş, ya da təzə marixuana alıb üstlərində gəzdire bilərlər. Bunu üstə gəzdirmək də vacibdir. Adam ələ yerə düşər ki, dəmi gələr, məcbur qalar yol keçən gözü qızarmış birindən istəsin: "Qardaş, üstündə bir baş artıq "şey" olmaz ki?" Paylaşmaq məsələsi...

İndi bu xəbəri oxuyan milli nəşəxorlar deyəcək ki, o əjdahadan bizdə niyə olmasın, bizə niyə icazə vermirlər, deputatlar hara baxır-zad.

Bəri başdan deyim ki, bizdə hələlik mümküna yoxdur. Çünki bizdə normal marixuana çəkmək mədəniyyəti yoxdur. Gərək inkişaf edək, Hollandiya və Kanada səviyyəsinə çatmaq, ondan sonra nəşənin leqallaşdırılması məsələsini qaldıraaq.

İndilikdə anaşanı leqallaşırsalar, Allah göstərməsin, ölkə bir ilin içində Əfqanıstana, Kolumbiyaya döner.

İnanmırsınız, jurnalist Səbuhi Məmmədliyə soruşun, o gedib Əfqanıstanı gəzib-gəlib yazmışdı, şəkillər də çəkib gətirmişdi. 14-15 yaşlı uşaqlar kütləvi şəkildə nəşədən çəkir, heroindən vurur, don vurmuş ilbiz kimi yumrulanıb küçədə yatırlar. Kolumbiyada isə, deyilənə görə, sevgililər görüşərəkən bir-birinə gül əvəzinə marixuana (ganja) bağışlayırlar.

Bayaqdan "ganja-ganja" deyirəm, biləsiniz ki, bu səbəbsiz deyil. Bu, marixuananın beynəlxalq adıdır, özü də bizim Gəncenin ingiliscədəki yazılışına (Ganja) oxşayır. Ötən əsrin 70-ci illərində dəb olan "Gəncələr dərmandır Gəncə "Kazbek"i" meyhanasından xəbəri olanlar bilirlər ki, o vədələr "Ganja ganjası" dillər əzbəriydi. Xatırlayırsınızsa, Bakıda bu adda kafe də vardı (bəlkə hələ də var) və kafenin vitrininə qəşəng bir marixuana yarpağının şəkli çəkilmişdi. Düzdür, bunu çinar yarpağı kimi qələmə vermək istədilər, amma milli nəşəxorlar marixuana yarpağıyla çinar yarpağını bir-birindən ayırmayacaq qədər cahil deyillər.

İndi əsas sual budur ki, bəs nə olacaq Kanadanın halı? Hesab olunur ki, bu "islahat"dan sonra Kanada gəncləri kütləvi şəkildə daraşib nəşə çəkəcək, nəşəxor olacaqlar.

Elə olmayacaq. Nece ki, Belçikada, Hollandiyada, Almaniya, Fransada və bəzi ölkələrdə fahişəlik leqallaşdırıldıqdan sonra şəhərin hər yerində "qırmızı fənərlə küçələr" əmələ gəlmədi, qadınlar kütləvi şəkildə qədim peşəyə üz tutmadılar, Kanada gəncləri də hamılıqca nəşəxor olmayacaq. Çəkmək alıb çəkəcək, çəkməyən isə adi siqaretdə belə əl uzatmayacaq.

Ancaq bu gün, məsələn, İranda araç içməyi leqallaşırsalar, təxminən bir ilə əyyaşların sayına görə İran Arxanqelsk-Murmanski ötüb keçər.

Budur, bizdə 100 ildir araç içməyə qoruq-qaytaq yoxdur, istəyən alıb içir, amma baxaq, görək, əhalinin hər yüz min nəfərinə neçə alkoqolik düşür. Çox az. Ona görə ki, biz "yasaqlanmış meyvə şirin olar" mərhələsini çoxdan aşmışıq. Marixuana isə qadağandır və o, hələ "şirin nemət" sayılır. Kanada və Hollandiya o "nemət"in üstündən yasağı götürərək göstərir ki, istəyirsiniz, çəkin, o qədər də şirin şey deyil.

P.S. Bizdə "cibdən şey çıxmaq" kimi bir hadisə də var, bunun romantikası isə tamam başqa şeydir.

2018

-ci ildə Azərbaycanda prezident seçkisi keçiriləcək. Ona görə də seçki illərinə xas olan siyasi aktivlik yəqin ki, növbəti il də müşahidə olunacaq. Siyasi qüvvələr arasında siyasi mübarizənin hansı səviyyədə keçəcəyi hələlik dəqiq bəlli olmasa da siyasi hərərat artacaq.

2018-də iqtidar-müxalifət dialoqu

Partiya sədrləri təklif gözləyir

2015-ci ildə keçirilən parlament seçkilərindən bir müddət öncə hakimiyyətlə siyasi partiyalar arasında ard-arda bir neçə görüş keçirilmişdi. Ölkənin demək olar ki, bütün siyasi partiyalarının rəhbərliyinin qatıldığı dialoqda hakimiyyət də kifayət qədər yüksək səviyyədə təmsil olunurdu. Qarşıdakı seçki ilində hakimiyyət-müxalifət dialoqunun olub-olmayacağına gəlincə, müxalifət düşərgəsinin təmsilçiləri hazırda buna ümitsiz yanaşırlar.

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə bildirdi ki, iqtidar-müxalifət dialoquna hər zaman ehtiyac var. Lakin indiki vəziyyətdən baxanda bunun reallaşması ehtimal olunan deyil: "Çünkü müxalifətin

iqtidarın ünvanına, iqtidarın isə müxalifətin ünvanına ritorikası çox sərtir. Sərt ritorikalar olan yerdə dialoqdan danışmaq, masa arxasında əyləşmək çox çətin olur. Dialoq o zaman mümkün olur ki, ritorikalar yumşalsın, tərəflər bir-birinə doğru addım atsın. Bu gün bunlar müşahidə olunmur. Ona görə də indiki vəziyyətdə dialoqun baş tutması güman edilmir".

aloqunun lazımlığı barədə sualın yaranması, belə təmasların yoxluğu ölkədəki siyasi düzənin anomaliyasından xəbər verir. Halbuki belə əlaqələr dövlətə lazım əlaqələrdir: "Əlbəttə ki, ölkədə iqtidar-müxalifət təmaslarına ehtiyac vardır. Özü də bu yalnız seçki ilə əlaqəli olmalı deyil. Eyni zamanda bu, tərəflərdən birinin məhəlli maraqlarına deyil, milli çıxarlara xidmət etməlidir. Son

müzakirə etməsinə hər zaman ehtiyac olub, indi də ehtiyac var: "İqtidar təklif irəli sürsün və desin ki, filan mövzu üzrə sizlərlə dialoq keçirmək istəyirəm. Bu zaman dialoq mümkün olar. Biz belə təşəbbüslərə açıyıq. Yoxsa müxalifət dialoq təklifi verib özünü yüngülsaqal edən deyil. Hər zaman təklif vermişik, amma daha bəsdir. Dialoq bizdən çox, iqtidara

ADP sədri Sərdar Cəloğlu isə dedi ki, hakimiyyətlə siyasi partiyaların dialoqunun baş tutub-tutmayacağı daha çox hakimiyyətin davranışından asılıdır: "Biz dialoqdan imtina etmədiyimizi dəfələrlə bəyan etmişik. Hakimiyyət seçki ilində siyasi partiyalarla dialoqda maraqlı olarsa, məsələ reallaşacaq. Yəni dialoq məsələsində əsas söz hakimiyyətdədir".

VİP sədri Əli Əliyev isə bildirdi ki, iqtidar-müxalifət di-

bele təşəbbüs 2014-2015-ci illərdə olmuşdu. Həmin təmaslar ilk mərhələdə YAP-ın siyasi rəhbərliyi tərəfindən sanksiyalaşdırılmış görünəndə, siyasi hədəfləri geniş təqdim olunsada, sonradan dayandırıldı. Bu görüşlərin Avropa Oyunları üçün maneə məqsədli olduğu üzə çıxdı".

Yeni AXCP-nin sədri Razi Nurullayev də bildirdi ki, iqtidar-müxalifət dialoquna, siyasi qüvvələrin məsələləri masa ətrafında əyləşərək

sərf edir və bir çox hallarda da onların siyasi balını artırır. Ona görə də məntiq tələb edir ki, predmet üzrə təklif versinlər və görsünlər ki, mümkündür, yoxsa yox. Hətta iqtidarın təklif verməsi də yetərli deyil, dialoqun reallaşması üçün təşkilatçılıq işini də həyata keçirməlidirlər. Dialoq hər iki tərəfin maraqlarına uyğun olmalıdır. Yalnız belə olduqda ölkənin də maraqlarına xidmət etmiş olur".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

İşdən çıxarılan prezidentin işlər müdirinin müavini kimdir?

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər müdirinin müavini vəzifəsindən azad edilib. Bununla bağlı prezident İlham Əliyev noyabrın 28-də müvafiq sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Əli Hüseynov prezidentin işlər müdirinin müavini vəzifəsindən azad olunub. Belə ehtimal etmək olar ki, o, yaşla bağlı təqaüdə göndərilib.

Müsavat.com xəbər verir ki, Əli Hüseynov Azərbaycan Respublikası Prezidenti İşlər müdirinin müavini -təsərrüfat idarəsinin rəisi vəzifəsinə mərhum prezident Heydər Əliyev təyin edib. Ə.Hüseynov 2000-ci ilin sentyabrından bu vəzifəni tuturdu.

Prezidentin və Prezident Administrasiyanın fəaliyyətinin maddi-texniki və maliyyə təminatı ilə Prezidentin İşlər İdarəsi məşğul olur. İşlər

İdarəsi Prezident Administrasiyasının tərkibinə daxil deyil.

Prezidentin işlər müdiri vəzifəsi də 2005-ci ildən boşalıb. Belə ki, Prezidentin İşlər İdarəsinin sabiq müdiri Akif Muradverdiyev 2005-ci ilin

oktyabr ayında həbs olunduğuna görə həmin vaxt ölkə başçısının müvafiq sərəncamı ilə tutduğu vəzifədən kənarlaşdırılıb. Uzun müddət bu vəzifənin icrasını birinci müavin Oqtay Şahbazov icra edib. Bu vəzifəyə yeni təyinat 2006-cı

ilin yanvarında gerçəkləşib. Hazırda bu postu Oqtay Şahbazov tutur. O, Əbülfəz Elçibəy prezident olanda prezidentin işlər müdiri olub. Bir ay əvvəl onun oğlu Pərviz Şahbazov energetika naziri təyin edilib.

“Rusiyada qeydiyyatı ləğv edilmiş Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin (ÜAK) yerinə yeni Azərbaycan diaspor təşkilatı yaradılması zərurətdən irəli gəlir. Moskvanın yeni təşkilatın yaranmasına etiraz etmədiyi anlaşılır. Ermənilərin və digər millətlərin Rusiyada böyük təşkilatı varsa, azərbaycanlılarınki da olmalıdır. Məncə, Kreml bu zərurəti anlayır”.

“Atlas” Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu bu fikirləri “Yeni Müsavat”a açıqlamasında bildirdi. Qeyd edək ki, ÜAK-ın sədri qəzetimizə müsahibəsində yeni təşkilatla bağlı hüquqi prosedurlara başladığını, qurultayınsa gələn ilin evvəllərində keçiriləcəyini bildirdi. Təşkilat rəhbəri təşkilatın yaradılmasına siyasi hakimiyyətin razılıq verdiyi barədə fikirləri təkzib edərək deyib ki, bu, hüquqi məsələdir. E.Şahinoğlu isə bildirdi ki, azərbaycanlıların Rusiyada böyük təşkilatının varlığı Kremlin maraqlarına da cavab verir: “Bu, Moskva-Bakı dialoqunda əlavə aletdir. Rusiya Federasiyasının regionlarındakı Azərbaycan icmalarının rəhbərlərinin yeni təşkilatın yaradılması və ona liderlik etməsi üçün akademik Fazil Qurbanova müraciət etməsi isə onu göstərir ki, icmalar adicəkilən şəxsə inanırlar. Hər şeyi Rusiya hakimiyyətinin və erməni lobbisinin üzərinə yıxmaq düzgün deyil, özünütəqəddir də lazımdır. Sən səhv buraxacaq-sansa, bundan düşmənlərin məharətlə istifadə edəcək. Ona görə də Rusiyada azərbaycanlıları bir araya gətirəcək yeni nə təşkilat yaranacaqsa normal fəaliyyət göstərməlidir, qəbul edilən sənədlərə riayət olunmalıdır, Fazil Qurbanovun üzərinə də böyük məsuliyyət

düşür. Rusiyada yaşayan azərbaycanlılar Ümumrusiya Azərbaycanlıları Konqresinin fəaliyyətindən narazı idilər. Yeni yaranan təşkilat evvəlkindən ciddi surətdə fərqlənə bilər”.

Ancaq ÜAK-ın Rusiya paytaxtı üzrə icraçı direktoru, Azərbaycan mədəniyyətinin dirçəlişi və inkişafı fondunun sədri Şamil Tağıyevin mətbuata dedikləri F.Qurbanovun kəskin reaksiyasına səbəb olub. Diaspor təşkilatının rəhbəri qəzetimiz vasitəsilə Ş.Tağıyevə məsajlarını göndərmiş: “Yaxşı, onda yazın ki, əgər dediyim kimi, mənə alternativ yoxdursa, onda niyə mənim adımdan danışsın? Saymamalıdır axı bu. Deməli, sən məni saymırsan da. Kim sənə səlahiyyət verib ki, bu təşkilatın adından danışsın? Mən gəlmişəm bu təşkilatı saxlayım...” F.Qurbanov ad çəkməsə də, bildirib ki, “bu söhbətlər məqsədləşikliyə ortada atılır”. O, “öz də mən bilirəm bunları kimlər edir” deyə də, konkret adlar çəkməyib.

Deyilənlərdən belə anlaşılır ki, bu dəfə də Rusiyadakı 70-dən artıq regionu əhatə edəcək yeni təşkilatın təsis olunmasına qarşı gizli qüvvələrin müqaviməti var. Adının çəkilməsini istəməyən mənbələr iddia edir ki, bu prosesdə baş nazirin sabiq birinci müavini Abbas Abbasov və ətrafı aktiv rol oynayır. Mənbəmiz ÜAK et-

Diaspor təşkilatının işini əngəlləyən sirlə fiqur-Abbas Abbasov və...

Politoloq: “ÜAK məsələsində əngəllər törədən, rusun, erməninin dəyirmanına su tökən adamlar var”

rafında yaşanan problemlərə A.Abbasovun müdaxilə etməməsinə, Rusiya hakimiyyətinə yaxın olan şəxslərlə əlaqəyə girib Azərbaycanın diaspor təşkilatının yaşaması üçün hər hansı fəaliyyət göstərməməsinə xatırladı. Bildirdi ki, hətta dolayısı ilə A.Abbasova bununla bağlı məsajlar göndərsə də, o, bu məsələyə “qarışmamağa” üstünlük verib. Ancaq F.Qurbanova yeni təşkilat yaratmaqla bağlı çoxsaylı mürə-

ciyyətlərin olması əks qüvvələrini yenidən hərəkətə gətirib. Bu iddiaların nə dərəcədə doğru olduğunu deyə bilmərik. Təəssüf ki, A.Abbasovla əlaqələrimiz olmadığı üçün onun mövqeyini öyrənmək mümkün deyil.

Politoloq Qabil Hüseynli “Yeni Müsavat”a açıqlamasında Azərbaycan xalqının həm daxildə, həm də xaricdə həmrəylik, yekdillik nümayiş etdirə bilmədiyini

vurğuladı: “Ermənilər həmrəyliyini hesabına Türkiyəyə meydan oxuyurlar. Biz isə bir-birimizə badalaq gəlməyə adət etmişik. ÜAK məsələsində də əngəllər törədən, rusun, ermənin dəyirmanına su tökən adamlar var. Abbas Abbasov, Söyün Sadıqov və digərləri hamısı ambisiyalı adamlardır. Bunlar Azərbaycanın problemlərinin həllinə kömək etməyə, yeni problemlər yaradırlar. Allah belə adamlara insaf versin ki, milli duyğulara, milli qürur hissəsinə, vətənpərvərlik hissəsinə malik olsunlar, öz vətənlərini sevsinlər və vətənin marağını qorumaq üçün yaranan təşkilata dəstək olsunlar”.

Politoloq A.Abbasov və digərlərinin yeni diaspor təşkilatının yaradılmasına mane ola biləcəklərini düşünür: “Onlar nə edə bilərlər ki? Bu şəxslər bu işə mane ola bilməyəcəklər. Uzaqbaşı alternativ təşkilat yaratmağa çalışsalar. Bəlkə də qeydiyyatı mane etmək istəyəcəklər. Amma bu,

yüksək dövlət səviyyəsində rəziləşdirilmiş bir işdir. Ona görə də, zənnimcə, onların yeni təşkilatın yaradılmasının qarşısını almağa gücü çatmayacaq”.

Bir sıra şəxslərin güclü Azərbaycan diaspor təşkilatının yaradılmasına maneçilik törətməsinə nə səbəbə mane olmasına gəldikdə, Q.Hüseynli bunları bildirdi: “Abbas Abbasov, Söyün Sadıqov kimi adamlar Rusiyanın əlaltılarıdır. Bunlar belə hesab edirlər ki, Rusiyadakı diasporu təşkilatımız iqtidarın təsirində olan təşkilatdır. Əslində xaricdəki diaspor təşkilatları elə iqtidar tərəfindən yönləndirilməlidir. Amma istənilən halda, biz Rusiyada siyasi lobbiçilik hərəkatının formalaşmasına var gücümüzü qoymalıyıq. Ermənilərin lobbiçilik siyasəti sayəsində onlar Rusiya iqtidarı rəyində bizi udurlar. O mənada biz də siyasi rəyi formalaşdırmaq üçün öz təşkilatımızı yaratmalıyıq”.

□ Cavid TURAN

Yaqland Azərbaycana qarşı olanların “danışan dili” rolunda

Avropa Şurasının baş katibi Torbyorn Yaqland Rusiyaya qarşı sanksiyaların aradan qaldırılmasının mümkün olduğu barədə açıqlama verib. O deyib ki, Avropa Şurası Rusiya əleyhinə sanksiyaların ləğv edilməsi məsələsini nəzərdən keçirir. Onun sözlərinə görə, qurum belə bir qərarı Rusiyanın təşkilatından çıxmaq ehtimalı ilə əlaqələndirib. Baş katibin fikrincə, belə şey baş versə, o zaman bütün dünyada insan haqlarının qorunmasına zərbə dəyə bilər: “Rusiyadan çıxsa, həqiqətən çox pis vəziyyət olar. Bu, Avropa üçün neqativ hadisə olar. Çünki onda Avropa Rusiyasız olacaq. Bu da Avropa üçün geriyyət böyük bir addım deməkdir”.

Yaqland onu da bildirib ki, bu halda 140 milyon rusiyalı Strasburqdakı Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə müraciət hüququnu itirmiş olacaq.

Krımın ilhaqına görə haqlı sanksiyalara tuş gələn Rusiya barədə narahatlıq keçirən baş katibi nədənsə Azərbaycana gələndə 10 milyonluq əhalinin Avropa Məhkəməsinə müraciət imkanından məhrum ola biləcəyi bir

Avropa Şurasının baş katibinin Azərbaycanla problemi nə...

elə maraqlandırmır. Avropa Şurasının Rusiyaya itirə biləcəyindən qorxu keçirdiyini dilinə gətirən Yaqland Azərbaycanın təşkilatından çıxarılması kimi sərt qərarın verilə biləcəyini mümkün sayıb.

Göründüyü kimi, Avropa Şurasının baş katibi faktiki ayrılıq seçkilikdir, ikili standart yaranması sərgiləyir.

Ona görə də ortaya bir sıra suallar çıxır: Yaqlandın Azərbaycanla problemi nədir? Azərbaycanla münasibətdə nədən bu qədər aqressivdir?

Deputat Çingiz Qənizadə bildirdi ki, Azərbaycan həmişə üzərinə götürdüyü öhdəliklərə riayət etməyə çalışıb və riayət edir. Amma biz zaman-zaman Avropa Şurasından gözlədiklərimizin əksini alırıq. Çünki müəyyən dövlətlərin bəzi deputatları Avropa Şurası Parlament Assambleyasında fraksiya yaratmaqla həmişə Azərbaycana təzyiqlər etməyə çalışırlar və bəzən də buna nail olurlar.

Başqa dövlətlərdə, hətta öz dövlətlərində gördükləri, bildikləri məsələlərin Azərbaycanda ən kiçik formasını belə görsələr, bunu siyasələşdirib, təzyiqlər formasında istifadə etməyə çalışırlar. Yeni fərqli münasibət ortaya qoyurlar. Yaqlandın da o cür fraksiyalarla sıx bağlılığı yox deyil: “Azərbaycan 2001-ci ildə Avropa Şurasına daxil olduqdan sonra üzərinə gə-

türdüyü bütün öhdəlikləri yerinə yetirir və yerinə yetirməyə çalışır. Azərbaycan Avropa Şurası ilə əməkdaşlıq etməkdə maraqlıdır. Çox təəssüf ki, bəzən bunun Avropa Şurasından qarşılığını görmürük. Avropa Şurası Azərbaycana açıq təzyiqlər etməyə çalışır, hətta baş katib Yaqland səviyyəsində müəyyən bəyanatlar verilir. Mən hesab edirəm ki, bu təzyiqlər

Azərbaycanın müstəqil siyasəti, inkişafı və Azərbaycan prezidentinin Azərbaycanın milli və dövlət maraqlarına uyğun siyasəti ilə bağlıdır. Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan xalqının milli maraqlarına söykənən müstəqil, ədalətli daxili və xarici siyasəti bəzi Qərbdə dairələrində, o cümlədən AŞ-da qıcıq doğurur. Prezident İlham Əliyevin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində apardığı siyasət müəyyən dövlətlər, dairələr tərəfindən qəbul olunmur. Yaqlandın həmin dairələrlə bağlı olmasının da onun bizə münasibətinə təsiri var. Azərbaycana təzyiqlər etməyə çalışırlar. Yeni kiçik dövlətlərin müstəqil qərar qəbul etməsi və müstəqil siyasət həyata keçirməsi heç də böyük dövlətlər tərəfindən qəbul edilmir. Sadəcə, böyük dövlətlər istəyirlər ki, bu dövlətlər sözbəxan olsun, vassalla, əyalətə çevrilsin və qərarları da özləri qəbul etsinlər. Azərbaycana qarşı təzyiqlər kimi müxtəlif bəhanələr tapmağa, ölkəmizə qarşı qərarlar qəbul etməyə çalışsalar. Bunu bir çox hallarda Avropa Şurası baş katibinin dili ilə ifadə etməyə çalışırlar”.

Deputatın sözlərinə görə, Avropa Şurası məkanına daxil olan dövlətlərin özündə Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin 10 min icra olunmamış qərarı var. Avropa Şurası, o cümlədən Yaqland çox susqunluqla bunun üzərindən keçir, görməməzliyə vurur, hətta başqa mehtodlarla bu qərarların icrasına çalışırlar. Amma həmin qərarların icra olunmadığı üzv dövlətlərin qurumdan çıxarılması ba-

rədə təkliflər ortaya atırlar. Avropa Şurasının baş katibi tərəfindən bir nəfərə görə Azərbaycanın Avropa Şurasından çıxarılması təklifinin irəli sürülməsi nə həmin şəxsə sevgidən irəli gəlir, nə də Yaqlandın insan haqlarına hörmət göstərməsindən və dəyər verməsindən: “Bunun arxasında daha böyük siyasət, daha böyük maraqlar var. Bütün vasitələrlə Azərbaycana təzyiqlər etməyə çalışsalar, hər şeyi siyasələşdirib, belə bəyanatlar verirlər”.

Politoloq Elşən Mustafayev isə hesab edir ki, Yaqlandın Rusiyaya jesti bir sıra səbəblərdən irəli gəlir: “Yaqland deyir ki, əgər Rusiya Avropa Şurasına üzvlük haqqını ödəməsə, təşkilatın nizamnaməsinə görə, onun çıxarılması qaçılmaz olacaq. Sözsüz, bu müzakirələr olarsa tələblər yerinə yetirilməyincə Yaqlandın istəyindən asılı olmayaraq hər hansı irəliləyiş olmayacaq. Baxmayaraq ki, Rusiya Avropa Şurasında, hətta Avropa Birliyində olan dövlətlərin bir çoxu üçün böyük əhəmiyyət daşıyır, ABŞ və Avropanın aparıcı dövlətlərinin istəyi olmasa sanksiyaların qaldırılmasına kifayət edən səs verilməyəcək. Hesab edirəm ki, Yaqland fikirlərini ikibaşlı işlədib və ilk növbədə Avropa Şurasında olan dövlətlərin və xüsusilə AB üzvü olan dövlətlərin reaksiyanı gözləyir. Hətta ola bilər ki, Rusiya tərəfindən bu fikirlərin jest kimi qəbul olunacağını da öncədən düşünüb və bu da bir plandır”.

□ Etibar SEYİDAĞA

Dərs keçən müəllim

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

Bugünlərdə Bakı məktəblərindən birində qərribə hal aşkara çıxarılmışdır: müəllim Həsən Quliyev uşaqlara dərs keçirmiş! Təsəvvür edin. Adam möcüzədir. Biz Həsən müəllimlə qürur duyuruq. Fəxr edirik. Hökumətdən tələb edirik ona "2-ci dərəcəli Vətəna xidmət" ordeni verilsin.

Millətimiz bu hadisəni sevə-sevə bir-birinə danışır, sosial şəbəkələrdə, avtobuslarda, xeyirdə-şərdə hamı Həsən müəllimin görünməmiş qəhrəmanlığından bəhs edir.

69 sayılı rayon xəstəxanasında isə... Məncə, bunu oxumazdan öncə bir stəkan su tökün özünüze, çünki boğazınız quruyacaqdır. Bəli, xəstəxananın cərrahı Süleyman Cəlilov kor bağıracağı eməliyyətini uğurla başa çatdırmışdır! İnanılmazdır. Hazırda xəstə durub həyətdə gəzir, sağ ayağını sol qoluna tikməyiblər, qayçı da tibb bacısının əlindədir - başqa xəstənin saçını düzəldir.

Hələ bu harasıdır... A kişilər, paytaxtda, qəzetdə jurnal var, yazı yazır! Dünyanın indiki vaxtında. Bilir ki, yazısını bir adam oxumayacaq. Anlayır ki, məqalədə qaldırılan problemləri həll edən olmayacaq və bəlkə problemləri qaldırandan sonra yerə qoya bilmədi və belindəki qrija qopdu, ancaq yazır! Başqaları yazmır, çəkmir, göstərmir, ancaq bu adam yazır. Dəhşətdir. Gəlin ona da medal verək - əlimizə hansı keçsə. Hərçənd, deyilənə görə, bu qaradığımız tək deyil, N rayonunda da yerli televiziya ərazidəki zibillərin təmizlənmədiyi, camaatın bir-birinin üzünü qoyub küçəyə tükürdüyü, o cümlədən hara gəldi atılan çeynənmiş saqqızları udub ölən nadir sərçə quşları haqda kəskin süjetlər hazırlayan telejurnalist peyda olmuşdur.

Azərbaycan beləncik övladları ilə fəxr edir. Necə deyirlər, sən yanmasan, mən yanmasam necə çıxarıq qışdan bu soyuqda, evimiz də buz kimidir? Bəs insanları buna nə vadar edir? Özünü xalq yolunda, millət yolunda həlak etməyin sirri nədedir? Bu suallara özüm üçün aydınlıq gətirməkdən ötrü birinci qəhrəmanımız Həsən müəllimin telefon nömrəsini tapıb (*çətin olmadı, millətin dilində bu nömrə əzbərdir, hətta yerli mobil operatorları "Həsən müəllim yaz, məktəbli forması qazan" kampaniyası keçirirlər*) əlaqə saxladım, nə üçün dərs keçdiyini soruşdum. Onun cavabını olduğu kimi yazıram, oxuyun, ibrət alın: "Müəllim peşəsi müqəddəsdir. Ona görə bizdə hər yoldan ötən pulu qoduğa müəllim deyər müraciət etmək dəbə minmişdir. Uşaqlar, müəllimlərinizi sevin, Platon demişdir ki, valideynimiz bizi göyden yerə çırpırsa, müəllim bizi təzədən göyə qaldıran mələkdir!" Açıq, bu qızıl sözlərə nəse əlavə etməyə ehtiyac yoxdur.

Cinayətkar tutmuş hüquq-mühafizə orqanı əməkdaşı, yolu keçiddən adlayan zəhmətkeş, qrafiklə işləyən avtobus sürücüsü, südə süd qatan kəndli, həqiqətən yumurtlayan toyuq, gerçək mal eti satan qəssab, nazir işləyən nazir, soyunmayan müğənni, ağırlıq qaldıran ştanqist, qanun qayıran deputat, bizneslə məşğul olan biznesmen... Bunlar da son günlərdə məmləkətin müxtəlif sahə və sferalarında aşkara çıxmış qeyri-adi hadisələrdir. Hərçənd, ola bilsin bunlar bir azdan adıləşsin, çünki yaxşı nümunə yoluxucu olur deyib atalarımız. Bu temada ulularımızın bir aforizmi də mənə həmişə çox ləzzət edibdir, yazım: "Yamanlığa yaxşılıq səy kişinin işidir, Yaxşılığa yaxşılıq hər kişinin işidir".

Əlbəttə, qazandığımız uğurlardan arxayınlaşmaq olmaz. O cümlədən Ermənistanın boşalması gərək bizi vaxtından qabaq sevindirməsin. Ayıq-sayıq olmalıyıq. Ruhdan düşməməliyik. Bir-birimizin əlindən tutub milli hakimiyyətimiz ətrafında sıx birləşməliyik.

İndi söz əlaqədar təşkilatlarıdır: siz də, nəhayət, bir əlaqədar iş görün.

Dost dostu, rəqib rəqibə sarı dartınır - günün realığı

İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif iki günlük səfərlə Ermənistanla görüşüb. Musavat.com-un erməni qaynaqlarına istinadən verdiyi məlumata görə, İranın baş diplomatı dünən İrəvanda erməni həmkarı Edvard Nalbəndyanla keçirdiyi mətbuat konfransında iki ölkə arasında əlaqələrin "çoxsaylı istiqamətlər üzrə fəal inkişafda olduğunu" bildirib.

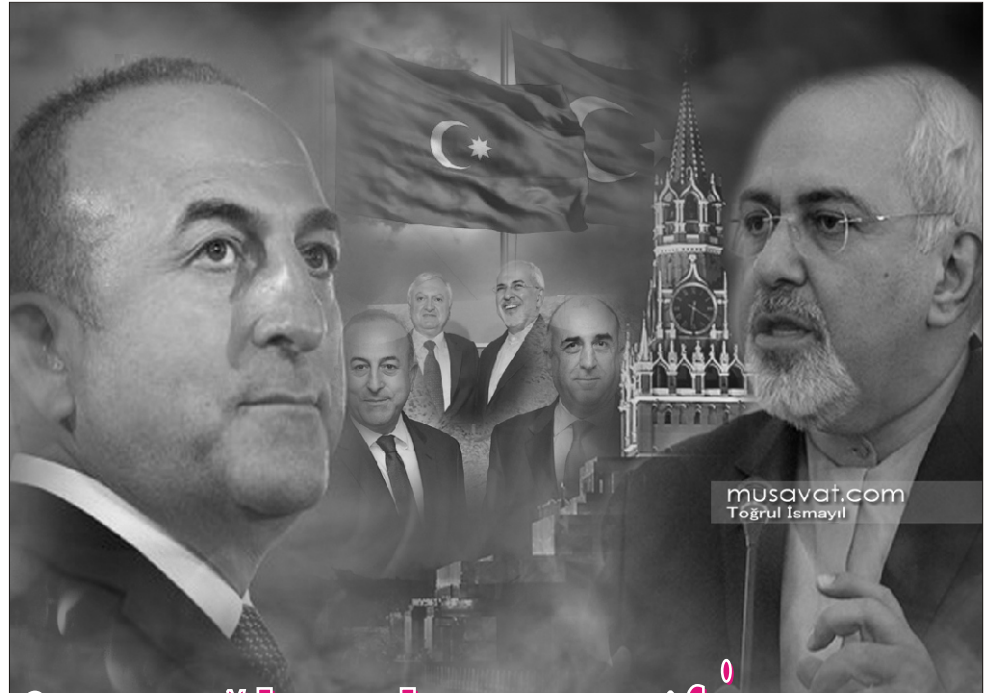
Onu sözlərinə görə, İran və Ermənistan yaxşı qonşulardır. İran XİN başçısı son illər tərəflər arasında siyasi və iqtisadi sahələrdə əlaqələrin daha da möhkəmləndiyini qeyd edib. Bu xüsusda Zərif energetika və nəqliyyat sferaları, ekologiya və elm sahələri üzrə əməkdaşlığa diqqət çəkib. Bundan əlavə, o, beynəlxalq meydançalarda Tehrana verdiyi dəstəyə görə erməni tərəfinə minnətdarlıq edib.

Sual ortaya çıxır: Ermənistan bu dəstəyi İrana hələ bir verməsin də? Söz yox ki, xaricə yeganə "nəfəslik" rolunda olan İrana Ermənistanın bu "yaxşılığı" çox xirda şeydir. Ümumiyyətlə, Rusiyanın bölgədəki vassalı və hərbi istehlakı rolunda olan, suverenlik atributlarından məhrum bir izqoy ölkə - işğalçı Ermənistan nə vaxt müstəqil oldu ki, onun hansısa ölkəyə, o cümlədən İran kimi iri dövlətə beynəlxalq meydançalarda verdiyi dəstək də önəm kəsb eləsin?

Ermənistan İran üçün yalnız iqtisadi anlamda, dünya bazarlarına çıxış üçün qısa marşrutlardan biri kimi tranzit ölkə olaraq önəm daşıya bilirdi ki, bu da Dağlıq Qarabağ ixtilafına görə istisnadır. Zərifin İrəvan səfərində əslində bir hədəf budur. Çünki son vaxtlar məhz Azərbaycan cənub qonşumuz üçün şimala və Avropaya aparıcı quru və yeni dəmiryolunun mərkəzində qərar tutmaqda, regional xaba çevrilməkdədir.

Bu da sövq-təbii İranın ölkəmizdən asılılığını artırır. Tehran isə xaricə çıxışını özünə dost saydığı Ermənistan vasitəsilə şaxələndirməyi çox istədi. Elə iqtisadiyyatı sovet dönəmindəki rüşeym halından qurtula bilməyən, dünya okeanına çıxışdan məhrum Ermənistan da çoxdan bunun arzusundadır. Lakin hələlik mümkünsüz. Səbəblər deyildi - Qarabağ məsələsi və Rusiya faktoru.

Əlbəttə ki, İran Azərbaycanı nə qədər dost-qardaş ölkə adlandırsa da, hər iki tərəf bilir ki, əslində belə deyil. İki ölkə arasında iqtisadi-ticari əlaqələrin normal səviyyədə olmasına, böyük ortaqlıq

Çavuşoğlu Bakıya, Zərif İrəvana - İran da "nəfəslik" axtarışında

İran xarici işlər nazirinin Ermənistan səfərində iki mühüm hədəf; Bakıda isə Türkiyə, Pakistan və Azərbaycanın baş diplomatları sabah ilk dəfə bir araya gələcəklər; əsas mesaj həm də Tehrana ünvanlanıb...

yaft layihələri ilə bağlı iş birliyinə rəğmən, siyasi-diplomatik münasibətlər ehtiyatlı xarakter daşıyır. Bu da qarşılıqlı etimadın çox da yüksək səviyyədə olmaması ilə birbaşa bağlıdır.

Məsələ ondadır ki, İran Bakını İsrailə əlaqələrə qısqaqınır, Güney amilinə görə Azərbaycan Respublikasına şübhəli nəzərlərlə baxır, Bakı isə cənub qonşumuzun təcavüzkar Ermənistanla qucaq açmasını qəbul edə bilmir. Hərçənd İsrailə Ermənistanı müqayisə eləmək doğru olmazdı. Çünki yəhudi dövləti Azərbaycan torpaqlarını işğal eləməyib. Əksinə, İsrail torpaqlarını işğaldan azad eləmək istəyən Azərbaycanın ordusunu gücləndirir. Üstəlik, Ermənistanın İsraildə səfirliyi olduğu halda, Azərbaycanın bu gündəki diplomatik nümayəndəliyi yoxdur. Səbəb həm də İran amilidir.

Amma İran müsəlman dövlətləri arasında yeganə böyük dövlətdir ki, konfliktin lap əvvəlindən indiyədək işğalçı ölkə ilə sıx münasibətlərdədir. İki ölkənin ən yüksək çinli rəsmiləri, ölkə prezidentləri daxil, vaxtaşırı bir-birinə qarşılıqlı səfərlər edirlər. Ermənistanla ən böyük turist axını da İranın payına düşür.

Yenə rəsmi Tehran İrəvanla sıx əlaqələrdən Dağlıq Qarabağ konfliktinin həllinə yardım üçün, İrəvana təsir

çəki qismində istifadə eləməyəcək, bu əməkdaşlığa hardasa haqq qazandımaq mümkün idi. Lakin tam əksinə, Ermənistanın kriminal hakimiyyəti illərdir İranla yaxınlıqdan işğal rejimini uzatmaq, Dağlıq Qarabağ məsələsində təcavüzkar mövqə tutmaq üçün faydalanır. Nəticədə 1 milyon müsəlman azərbaycanlı köçkün 25 ildir öz dədə-baba torpaqlarına qayıda bilmir.

Doğrudur, Qarabağ məsələsində Rusiya faktoru güclüdür. Ancaq Ermənistanla yeganə həmsərhəd dost ölkə kimi İranın da sonuncuya ciddi təsir imkanları var. Belə təəssürat yaranır ki, Tehran bu imkanları məhz Azərbaycanın bölgədə daha da güclənməməsi üçün işə salmaq istəyir. Yeni Ermənistanla işğalçılarda iqtisadi hədəflə yanaşı, siyasi hədəf də güdülür. Bu mənada indi artıq Ermənistan da İran üçün bir növ "nəfəslik" rolundadır.

Halbuki Türkiyə işğal faktına görə Ermənistanla sərhədini on illərdə bağlı saxlayır, onlar arasında iqtisadi-ticari, siyasi-diplomatik əlaqələr mövcud deyil. Pakistan İslam Respublikası isə ümumiyyətlə, Ermənistanı bu gündəki dövlət kimi tanımır. Yeri gəlmişkən, sabah - noyabrın 30-da Türkiyə və Pakistanın xarici işlər nazirləri - Mövlud Çavuşoğlu və Kavaça Asif Bakıya gələcək. Onlar Türkiyə-Azərbaycan-Pakistan xa-

rici işlər nazirlərinin toplantısına qatılacaqlar.

Diqqətçəkicidir ki, belə bir toplantı ilk dəfə keçiriləcək. Üç dost, qardaş ölkə arasında münasibətlər, gələcək planlar müzakirə ediləcək. Hər iki nazirin Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev tərəfindən qəbul ediləcəyi də gözlənilir.

Ötən həftə isə Pakistanın Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Bakıda olmuşdu. Eləcə də qardaş Türkiyənin müdafiə naziri, Baş Qərargah rəisi ondan az öncə Azərbaycana gəlmişdilər. Başqa sözlə, üç qardaş ölkəni indi həm də hərbi əməkdaşlıq telləri birləşdirir ki, bu da işğalçı Ermənistanla və onun himayəçilərinə kifayət qədər aydın bir mesajdır - Azərbaycanın işğalla heç vaxt barışmayacağı, əlverişli məqam yetişən kimi torpaqlarını silah gücünə azad edəcəyi barədə mesaj.

Əlavə edək ki, hər iki qardaş ölkə - Türkiyə və Pakistan Qarabağ savaşında hərbi dəstək də daxil, Azərbaycana hər cür kömək edəcəyini vəd edib. Təbii ki, "qardaş və dindaş" İrandan bənzər bəyanatlar heç vaxt səslənməyib. Bu, bir yana dursun, Tehran rəsmiləri indiyədək birçə dəfə belə, Ermənistanı işğalçı ölkə adlandırmayıblar. Belə görünür ki, onların gözündə yalnız bir işğalçı var - İsrail, sionist rejimi...

□ Siyasət şöbəsi

Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycandakı səfiri geri çağırması, yeni səfir Georgi Zuyevə rəsmi Bakının etimadnamə verməməsi gündəmin əsas müzakirə mövzusunda çevrilib. 9 ildir ölkəmizdə səfir olan və səlahiyyət müddəti başa çatan Vladimir Doroxini əvəzləyəcək Zuyevin ermənipərəst olduğu, indiyə qədər Azərbaycan əleyhinə olan fəaliyyətinə görə qəbul edilmədiyini bildirilir.

Məlumat üçün bildirik ki, Zuyevin namizədliyi Rusiya Dövlət Duması tərəfindən bu ilin iyulunda təsdiqlənib.

Azar.az məsələnin aktuallığını nəzərə alaraq, Zuyev haqqında indiyə qədər müxtəlif mənbələrdən əldə etdiyi məlumatları təqdim edib.

Georgi Zuyev 1958-ci il dekabrın 12-də anadan olub. Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin saytında onun harada anadan olması haqqında heç bir məlumat verilməyib.

O, hazırda Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin Kadrlar Departamentinin direktor müavini vəzifəsini icra edir. Zuyev həmçinin 25 avqust 2004-cü ildən bu yana 2-ci dərəcəli fəvqəladə və səlahiyyətli müşavir-elçi diplomatik rütbəsinə (şəfir vəzifəsinə təyin olunacağı təqdirdə bu rütbə 1-ci dərəcəyə qaldırılacaq - red.) malikdir.

Zuyevin Azərbaycana səfir təyinatı ilə bağlı məsələ Rusiyada 2017-ci ilin iyulundan müzakirə olunur. Belə ki, iyulun 5-də Rusiya Dumasının MDB, Avrasiya İnteqrasiyası və Həmvətənlərlə İş üzrə Komitəsi Zuyevin Azərbaycana səfir təyin olunması məsələsini müzakirə edib. Komitə Zuyevin bu vəzifəyə təyinatına izn verib. Komitənin iclasında həmçinin Rusiya xarici işlər nazirinin müavininin katibi Qriqori Karasin də iştirak edib. O, Rusiyanın MDB ölkələri ilə münasibətlərini kurasıya edən əsas diplomat kimi tanınır.

Amma dünən məlum olub ki, Rusiya Azərbaycana başqa səfir göndərir. Üstəlik, bildirilib ki, Zuyevin namizədliyi ümumiyyətlə müzakirə olunmayıb.

"Rusiyanın Azərbaycanda yeni səfiri hazırda MDB ölkələrindən birində səfir vəzifəsində çalışan diplomat olacaq". Bunu APA-nın Moskva müxbirinə açıqlamasında Rusiya Dövlət Dumasının MDB, Avrasiya inteqrasiyası və həmvətənlərlə iş komitəsinin sədri Leonid Kalaşnikov deyib. Onun sözlərinə görə, mətbuatda adı hallanan Zuyevin Azərbaycanda səfir vəzifəsinə namizədliyi məsələsinə baxılmır.

"Bildiyim qədəri ilə yeni səfir hazırda MDB ölkələrindən birində səfir vəzifəsini tutan diplomat olacaq. Qabaqcadan həmin şəxsin adını açıqlamaq istəmirəm", - deyərək Dövlət Dumasının komitə sədri bildirib.

Diplomatik etiket qaydalarına görə, səfirə etiraz olarsa, qarşı tərəfin ata biləcəyi addımların nədən ibarət olduğu barədə də çoxsaylı suallar var.

Azərbaycanın Rusiyadakı sabiq səfiri, politoloq Hikmət Hacızadə yeni səfirə təyin olunduğu ölkənin Azərbaycansağağı prosedura qaydalarını tətbiiq etmək hüququnun olduğunu söylədi: "Bu qanuni bir şeydir. Səfir göndərən ölkəyə qəbul edən ölkə deyər ki, ya qəbul edirəm, ya da yox. Burada Azərbaycan

Rusiya Xarici İşlər Nazirliyi

Azərbaycanla Rusiya arasında səfir müəmməsi

Doroxini əvəz edəcək səfirə Bakının etimadsızlıq göstərməsi Moskvanı yeni diplomat axtarışına məcbur edib; iki ölkə arasında münasibətlər gərginləşə bilər

Hikmət Hacızadə: "Azərbaycan düzgün addım atıb"

qaydalara zidd heç nə etməyib. Amma sözsüz ki, bu vəziyyət müəyyən gərginlik yaradacaq. Biz daha çox Azərbaycanın məsələ ilə bağlı izahını gözləməliyik. Zuyevin sitatlarını üzə çıxarmaq lazımdır. Əgər o, anti-Azərbaycan mövqeyindədirsə, arxamızca danışırsız, bizi bəyənmiş, ermənilərin tərəfindədirsə, o zaman bizə belə səfir lazım deyil. Haqqımız var ki, onu qəbul etməyək. Rusiya çalışacaq ki, müəyyən təsirlər etmək, danışıq yolu ilə Azərbaycanı yola gətirsin. Bu, əslində Rusiya üçün biabırçılıqdır. Əgər razılıq əldə olunmasa, məsələnin həlli bir neçə ay uzanacaq. Hətta yanmı il də çəkkə bilər, bir az tez də olması mümkündür. Düşünürəm ki, bu qalmaqalın dövlətlərarası münasibətlərə ciddi təsiri olmayacaq. İndiki vaxtda texnologiya və kommuni-

kasiya o qədər inkişaf edib ki, səfirin xüsusi rolu yoxdur. Əvvəllər səfir prezidentin məxfi sözlərini, istəklərini alıb, məktubla səfir olduğu ölkə gəlirdi. İndi buna ehtiyac da yoxdur. Lap səfir olmasın, onun müavini olsun, yenə də işlər gedəcək. Elçibəy vaxtında heç səfir yox idi. Amerikanın səfir əvəzi var idi. İndi də səfir əvəzi kimi Rusiyadan kimsə ola bilər. Metyu Brayza var idi, o da səfir deyildi ki. Bu baxımdan bu məsələni o qədər də şişirtməyə gerek yoxdur. Sadəcə, bir az ictimai skandal olacaq. Mənə elə gəlir ki, Azərbaycan düzgün addım atıb. Axı belə səfir göndərmək bizim üçün rüsvayçılıqdır".

Qərb Universitetinin Təbtiiq Politologiya Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu hesab edir ki, Rusiyanın Azərbaycandakı səfiri Vladimir Doroxinin geri çağır-

masında qeyri-adi heç nə yoxdur: "Adam 9 ildir Azərbaycanda səfirdir. Ancaq söhbət Rusiyadan getdiyindən səfirin niyə indi geri çağırıldığı müəyyən suallar doğurur. Rusiyanın Azərbaycandakı yeni səfirinin ismi bu ilin iyulun əvvəlində belli olub. Rusiya Dövlət Duması elə həmin tarixdə Azərbaycanda yeni səfirin namizədliyini təsdiqləyib. Yeni səfir Georgi Zuyevdir. O, Azərbaycana səfir təyin olunana qədər Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin kadrlar departamentinin direktor müavini vəzifəsində çalışıb. Məndə olan məlumata görə, Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov sonuncu dəfə Bakıda olarkən yeni səfirin təyinatına toxunub. Bakı Doroxindən razı idi. Ancaq Zuyevlə bağlı ziddiyətli informasiyalar var. Birincisi, Zuyevin Rusiya kəşfiyyatına bağlı olduğuna dair müxtəlif xəbərlər var. İkincisi, necə ki, Sergey Lavrov Qarabağ münaqişəsinin həllinə soyuq yanaşır, yeni səfirin də eyni mövqedə olduğuna dair məlumatlar var. Lavrov Zuyevi Moskvanın xarici siyasətindəki yeni tələb və istəkləri Bakıya daha intensiv şəkildə çatdırmaq üçün bizə calamaq istəyir. Rəsmi Bakının tam ixtiyar var ki, ermənipərəst mövqedən çıxış edən istənilən diplomatı səfir kimi qəbul etməsin".

Politoloq rəsmi Bakının Kremlə vurduğu tərs sildən də söz açdı: "Əgər rəsmi Bakı adicəkilən diplomatı qəbul etməsə, bu xəbər hər yere yayılacaq və böyük ehtimalla Moskva bunu yaddan çıxarmayacaq. Ancaq bu Kremlə də yaxşı dərs olacaq ki,

separatizmi dəstəkləyən diplomatı separatizmdən əziyyət çəkən dövlətə səfir göndərməzlər. Əlbəttə, Kreml Zuyevi başqası ilə əvəz edə bilər və ancaq rəsmi Bakının tərs sildesini də unutmayacaq. Ancaq biz Ermənistan-dan fərqləndiyimizi Moskvaya göstərmək məcburiyyətindəyik. Doroxin səfir olduğu 9 ildə Azərbaycan rəsmilərini və cəmiyyətini narahat etmədi. Hətta məndə olan məlumata görə, Doroxin bəzən Moskvanın regional siyasətini anlamadığını yaxın ətrafına bildirir, Kırımın ilhaq olunmasını doğru saymadığını söyləyirdi. Kremlin xarici siyasəti sərtləşdiyindən onun hər mənada aktiv, hücum mövqeyindən çıxış edən səfirlərə ehtiyacı var. Moskva Azərbaycandakı sakit səfir Doroxini Zuyevlə ona görə əvəz etmək istəyir ki, Bakının hakimiyyət dəhlizlərində Rusiyanın mövqeyi

rusiya rəsmilərinin qulaqlarında cingildəsin. Bu arada, ara-sıra müharibədən danışan Rusiyadakı səfirimiz Polad Bülbüloğlu savaşa ritorikasını bir az daha artırmaqlıdır. Əlbəttə, Rusiya səfirindən Türkiyə səfiri kimi "biz Azərbaycan torpaqlarının işğalını pisləyirik" açıqlamasını gözləmirik. Bunu heç Rusiya səfirinin şefi Sergey Lavrov demir. Ancaq bizim Rusiyanın Azərbaycana göndərdiyi və ya göndərəcəyi səfirdən iki sadə gözləntimiz var. Birincisi, həmin səfir erməni mənşəli olmasın. İkincisi, Kremlin Azərbaycana göndərəcəyi səfir ölkəmizin daxili işlərinə qarışmasın, bizə ağıl öyrətməsin və ərazi bütövlüyü ilə bağlı qəti fikir bildirməkdən çəkinir, heç olmazsa separatçılığı da tərifi etməsin. Bizə belə səfirlər lazım deyil".

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin məsələ ilə bağlı möv-

qeyini gün ərzində almağa çalışsaq da, mümkün olmadı. Zənglərimizə cavab verən olmadı.

□ **Cavanşir ABBASLI**

Vladimir Doroxin

"9 il əvvəl Azərbaycana dəqiq siyasi təlimatla gəlmişdim"

"Mən doqquz il əvvəl Azərbaycana dəqiq siyasi təlimatla gəlmişdim - Azərbaycanla münasibətləri hərtərəfli möhkəmləndirmək".

"Trend"-in məlumatına görə, bu barədə ötən gün Rusiyanın Azərbaycanda səlahiyyət müddətini başa vurmuş səfiri Vladimir Doroxinin səfiriyyətində dərc edilmiş müraciətində deyilir.

Keçmiş səfir vurğulayıb ki, bu təlimatı yerinə yetirmək çətin olmayıb: "Azərbaycan da Rusiya ilə eyni məqsəd üçün çalışırdı - ikitərəfli münasibətlərin möhkəmlənməsi".

V.Doroxin Azərbaycanda səfir kimi fəaliyyət göstərirdi müddətdə səfiriyyət işinə göstərilən diqqətə görə azərbaycanlılara minnətdarlığını bildirib: "Biz bir-birimizi daha yaxşı başa düşməyi, münasibətlərimizdə olan ən yaxşı şeylərə qiymət verməyi öyrəndik. Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin səmimi xarakterini milyonlarla insan öz üzərində hiss edib".

Diplomat vurğulayıb ki, bəzi məsələlərdə müxtəlif siyasi maraqlar mövcud olsa da, ölkələr arasında yaxşı münasibətlər olub: "İnanmaq istəyirəm ki, toplanan təcrübə oluncədə də hər iki ölkənin maraqları çərçivəsində istifadə ediləcək".

O ktyabrın 23-də Bakıya etap edilən zaman Biləcəri dəmir yolu stansiyasından qaçdığı deyilən və sonra xüsusi əməliyyat zamanı öldürülən "Qoca" ləqəbli Etibar Məmmədov haqda yayılan son xəbərə tanınmış polis rəisi Mahmud Hacıyevin münasibətini öyrənmişik. Yayılan son xəbər də bildirirdi ki, "Qoca" və onunla birgə olan Əli Ağami, ümumiyyətlə, həmin gün məhbusları Lənkəranda Bakıya gətirən qatarda olmayıblar.

İddia olunur ki, "Qoca" Bakıdan məhkəməsinin keçirildiyi Lənkəran şəhərinə məhkumlar üçün nəzərdə tutulmuş xüsusi qatarda deyil, şəxsi avtomobildə gedib. Lənkəranda məhkəmə bitdikdən sonra da o və Ə.Ağami Bakıya şəxsi avtomobildə qayıdarmış. Mənbə deyib ki, razılaşmaya əsasən də onlar qatara Bakıya çatmamış - Biləcəridə minməli imişlər. Amma onlar vəd edilən vaxt gəlib çıxmayıblar. Sonra isə onların qaçdıqları məlum olub. Bir müddət sonra Ə.Ağami Şirvanda həbs edilib. E.Məmmədov isə əməliyyat zamanı öldürülüb. Avtoritetlərin xüsusi tipli vaqondan qaçmasını görə Günay Atakışiyeva və Fədayə Laçın tutulub. İddia olunurdu ki, G.Atakışiyeva əvvəlcədən Astaraya gedib və orada məhkumların gətirildiyi qatara minib. Daha sonra o, nəzarətçilərlə əvvəlcədən razılaşdırıldığı kimi, xüsusi təyinatlı vaqona keçərək "Qoca"nın yanına girib. Şirvan şəhərinə qədər onunla birlikdə gəlib və orada qatardan düşüb. Bu vaxt ərzində isə o, avtoritetlərin qaçması üçün lazım olan xüsusi açarı "Qoca"ya verə bilib. Etibar Məmmədov və Əli Ağami isə Bakı yaxınlığında həmin vaqon vasitəsilə xüsusi təyinatlı vaqondan çıxmağa müvəffəq olublar. Qeyd edək ki, bu günədək qaçışın necə baş verdiyi haqda rəsmi bilgi yoxdur.

M.Hacıyev deyir ki, əgər məsələ son xəbər də qeyd edildiyi kimdirsə, işin mahiyyəti dəyişir: "Qadın konvoyun qabağında, 5 silahlı insanın qabağında dustağa vaqondan qaçmağa necə kömək edə bilərlər? Əlbəttə ki, bu inandırıcı deyil. Ola bilər ki, vaqonda görüşüblər. Görüş verilib və görüşməyin özündə cinayət tərkibi yoxdur. Desələr ki, bunlar rüşvət müqabilində görüşüblər, burada cinayət tərkibi yaranır. Yeni rüşvət vermə və rüşvət alma cinayəti var. Sübut olunsaydı, rüşvət verilməyib, sadəcə görüş olub burada cinayət tərkibi yoxdur".

M.Hacıyev bildirir ki, məhbuslar qatarda olmayıblarsa, deməli, qadınlar qaçırılmada bilavasitə iştirak etməyiblər: "Fədayə Laçın və digər qadın biliblərsə ki, Etibar Məmmədov və Əli Ağami nəzarət altından qaçıblar, bundan sonra onlara gizlənməkdə kömək ediblərsə, bilə-bilə cinayəti gizlətməkdə ittiham oluna bilərlər. Bu halda həmin əməldə cinayət tərkibi yaranır".

M.Hacıyev qeyd edib ki, qadınlar yalnız cinayəti bilə-bilə gizlətməkdə ittiham olunarlarsa, onları həbsdə saxlamaq elə də uyğun deyil: "O qadınları həbsdə saxlamağın mənası da yoxdur. Digər qətimkan tədbiri seçib istintaqı aparmaq olar".

M.Hacıyev deyir ki, cinayəti bilib gizlətməklə yanaşı burada dustaqların gizlə-

Fədayə Laçın işinə görə tutulan 8 gizli ad

Sabiq polis rəisi: "Əgər "Qoca" qatardan qaçmayıbsa, işin mahiyyəti dəyişir"

məsəsinə, qaçıb harasa getmələrinə yardımçı olmaq kimi hərəkətlər də olubsa, bu halda vəziyyət dəyişir: "Dustaqlar qaçandan sonra onlara köməkdarlıq ediblərsə, artıq qaçışda iştirakçılıq tərkibi yaranır. Fədayə bunu bilə-bilə onların harasa gəlib-gəlmələrinə yardımçı

olubsa, bu artıq qaçışda iştirakçılıqdır".

Yada salaq ki, xüsusi təyinatlı vaqondan qaçan 2 məhbusa görə saxlanılan Ədliyyə Nazirliyi Penitensiar Xidmətinin 3 əməkdaşı - qarovul rəisi Ceyhun Səmədov (Penitensiar Xidmətin rəis müavini, ədliyyə general-mayoru Hüseyn

Əlixanovun bacısı oğludur), qarovul rəisinin müavinləri Fuad Hacıyev və Tural Poladxonova qarşı yeni ittiham irəli sürülüb. Onlar Cinayət Məcəlləsinin 311.3.2 (rüşvət alma, təkrar törədildikdə) maddəsi ilə də təqsirli bilinirlər. Onların barəsində 4 ay müddətinə həbs-qətimkan tədbiri seçilib. F.Laçının

vəkili Türkel Süleymanlı modern.az-a son müsahibəsində diqqətçəkən bir fikir işlədib. O, "tam əminliklə deyə bilərəm ki, bu işdə Fədayə xanımın heç bir günahı yoxdur. Vaxt gələndə əhvalatın (yəqin ki, qaçışı nəzərdə tutur) necə və hansı şəraitdə baş verdiyini açıqlayacağıq" deyib. Vəkil deyib ki, bu iş üzrə 16 nəfər istintaqa cəlb edilib ki, bu da iş üzrə yeni xəbər sayıla bilər. Bu günə qədər bilinən odur ki, iş üzrə Əli Ağami, Fədayə Laçın, Günay Atakışiyeva, Anar Əsgərov, Şahmar Bəyəlizadə, Penitensiar Xidmətinin 3 əməkdaşı - Ceyhun Səmədov, Fuad Hacıyev və Tural Poladxonov tutulublar. Yerdə qalan 8 şəxsin kimliyi açıqlanmış, gizli saxlanılır. Faktla bağlı Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində Cinayət Məcəlləsinin 304.2.1 və 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri ilə cinayət işi başlanıb.

□ **E.HÜSEYNOV**

Ömürlük məhbusların azadlığa gedən yolu açılır - təfərrüat

Əliməmməd Nuriyev: "Cinayət Məcəlləsinə dəyişikliklər onlar üçün də yeni şanslar yaradıb"

A zərbaycanda ömürlük məhbusların şərti olaraq azad edilməsi üçün məhkəməyə müraciət qaydası müəyyənləşib. Bununla bağlı Cinayət-Prosesual Məcəlləsində dəyişiklik edilir. Məcəllənin hazırda qüvvədə olan 513-cü (Cəza çəkməkdən şərti olaraq vaxtından əvvəl azad etmə və cəzanın çəkilməmiş hissəsini daha yüngül cəza ilə əvəz etmə) maddəsinə əsasən, cəza çəkməkdən şərti olaraq vaxtından əvvəl azad etmə və cəzanın çəkilməmiş hissəsini daha yüngül cəza ilə əvəz etmə məhkumun ərizəsi, habelə yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyanın vəsatəti əsasında cinayət qanununun müddəalarına müvafiq olaraq cinayət cəzalarını icra edən müəssisə və ya orqanın mülahizəsi nəzərə alınmaqla məhkəmə cəzanın çəkildiyi yer üzrə birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən tərtib olunur.

Məhkəmə cəzanın çəkilməsindən şərti olaraq vaxtından əvvəl azad etmədən və ya cəzanın çəkilməmiş hissəsini daha yüngül cəza ilə əvəz etmədən imtina etdikdə həmin məsələlər üzrə ərizənin və ya vəsatətin təkrarən baxılmasına müvafiq ərizənin təmin edilməsinin rədd edilməsi haqqında məhkəmə qərarı çıxarıldığı gündən azı 6 ay keçdikdən sonra yol verilir.

Maddəyə edilən əlavəyə görə isə ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum edilmiş şəxs barəsində eyni məzmunlu ərizənin məhkəmə tərəfindən rədd olunması hallarında isə təkrar ərizə belə qərarın çıxarıldığı gündən azı 1 il keçdikdə verilir.

2016-cı ildə Azərbaycanda 10 nəfər ömürlük azadlıqdan məhrum edilib. 2015-ci ildə bu

rəqəm 4, 2014-cü ildə 13, 2013-cü ildə isə 15 nəfər olub. Ümumilikdə isə 2016-cı ildə ömürlük məhbusların sayı 128 nəfər göstərilir.

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycanda hər yüz min nəfərə 274 məhkum düşür. Gürcüstanda bu göstərici 228, Ermənistanda isə 132-dir. Ümumiyyətlə, adambaşına düşən məhkum sayına görə ölkəmiz Avropada 4-cü yeri tutur.

Ömürlük məhbusların arasında keçmiş OMON-çular da var ki, onların da əfv sərəncamları ilə azadlığa çıxmasının gözlənilməsinə rəğmən, hələ ki bu istiqamətdə yenilik yoxdur. Onlardan Elçin Əmiraslanov, Səfa Poladov və Arif Kazimov qeyd edə bilərik. OMON-çularla bağlı Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə də müraciət edilib.

"Yeni Müsavat"a danışan hüquqşünas Əliməmməd Nuriyev bildirir ki, ömürlük məhbusların cəzalarının son 5 ilində özlərini nümunəvi aparırlarsa və daxili rejim qaydalarına əməl edirlərsə, o zaman onlar məhkəməyə müraciət edib, vaxtından əvvəl şərti azad etmə ilə bağlı məsələ qaldıra bilərlər: "İlk olaraq onu qeyd edim ki, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə müraciət edə bilərlər. Ancaq Avropa Məhkəməsinin də çoxsaylı tələbləri var. Tələblərə uyğun olaraq müraciət edilirsə, o zaman işə baxıla bilər. Tələblərə müvafiq deyilsə, həmin müraciətlərə baxılmayacaq. İkincisi də Avropa Şurası bütövlükdə Azərbaycana bu istiqamətdə hansısa göstəriş verə bilməz. Bununla bağlı qərar qəbul etməsi, sadəcə, nonsens olar. Çünki Azərbaycan Avropa Şurasının üzvüdür və şuranın niyyətinə uyğun olaraq fəaliyyət göstərir. Avropa Şurasının əsas tələblərindən biri ölüm cəzasının ləğvi məsələsidir. Azərbaycanda da 1998-ci ildə bu cəza ləğv edilib. Bu gün Avropa Şurasına daxil olan ölkələr üçün yeganə tələb ondan ibarətdir ki, ölüm cəzası ləğv edilməlidir. İndi də ömürlük cəzanı hansısa cəza ilə əvəzləmək məsələsi daha çox

məhkəmələrin səlahiyyətinə, Azərbaycanın hüququna aid olan məsələdir. Azərbaycanda Cinayət Məcəlləsinə əlavə və dəyişikliklər edildi. Bu, ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum olunmuş şəxslərin vaxtından əvvəl şərti azad edilməsi ilə bağlıdır. Bütün bunlar onların vəziyyətini xeyli yüngülləşdirə bilər. Əgər cəzalarının son 5 ilində özlərini nümunəvi aparırlarsa və daxili rejim qaydalarına əməl edirlərsə, o zaman onlar məhkəməyə müraciət edib, vaxtından əvvəl şərti azad etmə ilə bağlı məsələ qaldıra bilərlər. Yaxud da cəzanı müəyyən müd-

dətdə azadlıqdan məhrumetmə ilə əvəzləyə bilərlər. Eyni zamanda onların əfvlə bağlı da müraciət etmək hüququ var. Bu hüquqdan da istifadə edirlər və bir çoxları da azad olunublar. Yaxud da onların cəzalarını müddətli cəza ilə əvəzlənib".

Ə. Nuriyev bildirir ki, bu baxımdan söyləmək olar ki, Azərbaycanda daha da humanistləşmə istiqamətində addımlar atılıb: "Bu proseslər öz əksini Azərbaycan qanunvericiliyində tapır. Avropa Məhkəməsinə müraciət olunarsa, buna baxıb, qərarlar verə bilərlər. Bilərəm ki, ömürlük azadlıqdan məhrum edilmiş şəxslərdən bəziləri Avropa Məhkəməsinə müraciət etmişdi və onlara məhkəmə rədd cavabı verdi. Ömürlük məhbusların bəziləri Azərbaycanda imzalanan əfv sərəncamları ilə azadlığa çıxıb. Son əfv sərəncamında iki nəfər ömürlük məhbusun da cəzası yüngülləşdi. Bundan əvvəl də Rəhim Qaziyeva, Sürət Hüseynova, Ələkrəm Hümətova münasibətdə ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzasının əfvə dəyişdirilməsinin şahidi olmuşuq. OMON-çulara gəlinə isə onlar da əfvlə bağlı müraciət edə bilərlər. Əfv isə cənab prezidentin səlahiyyətinə aid olan məsələdir. Nəticədə söyləmək olar ki, Cinayət Məcəlləsinə edilən dəyişikliklər ömürlük məhbuslar üçün də yeni imkanlar və şanslar yaratdı".

□ **ƏLİ RAİS**

ABŞ-da həbsdə olan azərbaycanlı iş adamı Rza Zərrabla bağlı proseslər sürətlə davam edir. Bu günlərdə onun taleyi və bu işdə Türkiyənin düşəcəyi durum öz həllini tapacaq. İlk mərhələdə R.Zərrabın məhkəməsində andlıların seçilməsi və onların iştirakı ilə ilk məhkəmə prosesi təyin edilib.

Rza Zərrab andlıların seçildiyi məhkəmə prosesində iştirak etməyib. Məhkəməyə yalnız "Xalq Bank"ın baş direktorunun müavini Hakan Atilla və vəkili qatılıb.

Rza Zərrab hamını çaşırdı

Məhkəmə sədri yeni seçilmiş andlılara prosesdə mütəhim qismində yalnız Hakan Atillanın iştirak etdiyini bildirib. Hakimin bu çıxışı Rza Zərrabın artıq məhkəmədə şahid kimi iştirak edəcəyi və məhkəmə ilə əməkdaşlıq etdiyi iddialarının ortaya çıxmasına səbəb olub. Bu fakt isə özlüyündə onun Türkiyə əleyhinə ABŞ Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsi və prokurorları ilə gizli anlaşmaya getməsi haqda aylardır davam edən ehtimalları gücləndirib. Çünki daha öncə də Türkiyənin müxalif önlü mətbuatında Zərrabın ABŞ-ın kəşfiyyat və istintaq orqanları ilə əməkdaşlığa getməklə, Türkiyəyə qarşı təhlükə yaradan ifadələr verəcəyi ehtimalları səslənirdi. İndiki halda isə qeyd olunur ki, bu anlaşmanın nəticəsi olaraq Hakan Atilla məhkəməyə tək çıxarılır. Növbəti həftələrdə isə R.Zərrab şahid kimi dindirilərək, Türkiyəyə qarşı ifadə verdirəcək və bu yolla Türkiyənin nüfuzuna zərbə vurmağa çalışacaqlar. Ehtimallara görə, R.Zərrab məhkəmədə ölkənin nüfuzlu dövlət adamlarının adını çəkərək, onların qanunsuz əməliyyatlarda iştirakını ifşa edəcək.

Prosesdə iştirak edəcək jüri üzvlərinin seçimi üçün keçirilən prosesə H.Atilla məhkum uniforması əvəzinə kostyum-şalvarda qatılıb. Daha öncə "ABŞ Zərraba qarşı" olan məhkəmə işi də "ABŞ Atillaya qarşı" olaraq dəyişdirilib. Hakim Riçard Berman jüri seçimi zamanı namizədlərə məlumat verərək yeganə mütəhimin H.Atilla olduğunu deyib. Daha sonra hakim Riçard Berman Atillanın ABŞ-ın İrana tətbiq etdiyi investisiyaları qeyri-qanuni yollarla "dəlmək", ABŞ qurumlarını aldatmaq və qara pul təmizləmə ilə bağlı cinayətləri 6 maddə formasında oxuyub. Jüri namizədlərinə yönəlik danışan Berman namizədləri ABŞ ittiham sisteminin ən önəmli ünsürlərindən biri olaraq təqdim edərək, onlara təşəkkür edib.

Bunun ardınca isə namizədlərə prokurorlar və ya müdafiə vəkili ilə daha öncə şəxsi və ya iş münasibətləri olub-olmadığı soruşulub. Bermanın namizəd jürlərini bir-bir ayağa qaldıraraq, Mehmet Hakan Atilla, onun vəkili və ya məhkəmə heyətindən hər hansı birini tanıyıb-tanımadıqları

Rza Zərrab

İşində "U" dönüşü

Amerika azərbaycanlı iş adamının əli ilə Türkiyəni "vura" bilərmə?

soruşulub. Məhkəmə proseslərinin 2, 3 və ya 4 həftə silsilə olaraq davam edəcəyini söyləyən Berman iclasların həftə içi hər gün səhər saat 09.15-də başlanacağını da elan edib. Məhkəməyə seçiləcək jüri üzvlərinin ad və soyadları gizli tutulub, onlar nömrələrlə təqdim edilib. Jüri üzvlərinin sayının çox olmasına görə qəzetçilər və digər izləyicilər də prosesə başqa bir salonda, videokonfrans yolu ilə izləyib.

Qeyd edək ki, əslən azərbaycanlı olan iş adamı Rza Zərrab ötən ilin martında ABŞ-ın Mayami şəhərində həbs olunub. O, bank fırıldaqçılığı, çirkli pulların yuyulması, İrana qarşı tətbiq edilən sanksiyaları pozmaq ittihamı ilə həbs olunub. Prokuror onun 75 il müddətinə həbs edilməsini istəmişdi.

Zərrab Türkiyənin "Xalq Bank"ı ("Halkbank") vasitəsilə ABŞ-ın İrana qarşı 2010-2015-ci illərdə tətbiq etdiyi sanksiyaları "dəlmək"de ittiham edərək, həbs edilib. Onun həbsi zamanı Türkiyənin bezi dövlət rəsmilərinin və türk bankının adının hallanmasından sonra isə adıçəkilən bank rəhbərliyi Mehmet Hakan Atillanı

ABŞ-a göndərmişdi. Lakin Hakan Atilla orada dərhal həbs edilib, istintaqa cəlb olunub. İndi isə Zərrabsız, yeni tək mühakimə olunacaq.

Onu da xatırladaq ki, Zərrab davası Ərdoğan səviyyəsində Türkiyənin əsas gündəmlərindən biridir. Ərdoğan dəfələrlə Zərrab və bankirin həbsinə görə ABŞ-a sət məsajlar verib və onların dərhal azad olunmasına çağırış edib. Prezident açıq bəyan edib ki, Zərrab davası ABŞ-a boyun əyməyən Türkiyəni cəzalandırmaq üçün qurulmuş bir tələtdir: "Biz çox yaxşı bilirik ki, bu dava hüquqi deyil, siyasi davadır, ancaq biz bu oyunu da pozacağıq. Qoy hələ məhkəmə başlasın, dünyanı onlara dar edəcəyik, nə varsa, hər şeyi açıq şəkildə danışacağıq..."

Yeri gəlmişkən, Türkiyənin iqtisadiyyat naziri Nihat Zeybekçi 3 gün əvvəl Zərrabın Türkiyəyə qarşı ifadə verəcəyi haqda gəzən söhbətlərə çox sət cavab verib. O, "Milliyet"ə verdiyi açıqlamada "Rza Zərrabın canı cəhənnəmə olsun" deyib: "Nə olursa-olsun, canı cəhənnəmə. Bunun Türkiyəyə nə zərəri var, anlamıram. Türkiyəyə nə zərəri olur, nə eder.

Etiraf etsə, nə deyəcək ki? Nəyi etiraf edəcək?

Sonunda vasitəçilik eləmiş "Xalq Bank"ımız var. "Xalq Bank"ın əməliyyatındakı nə almışqsa, qarşılığında pul vermişik. İran da bu pulu embarqo xaricində aldığı məhsulların xərcinə sərf edib. "Xalq Bank" bu pulları onlara ödəyib. Heç bir şey saxlamayıb, gizli etməyib və son dərəcə də şəffaf əməliyyat aparılıb".

Amma məhkəmənin başlanmasına iki ay qalmış Zərrabın gözəldən itməsi, prokurorluqla anlaşmaya gedərək, daha aşağı bir cəza ilə cinayətini qəbul etmə və Türkiyə ilə ABŞ arasında baş tutan bir anlaşmayla geri qaytarılması kimi ehtimalları gündəmə gətirmişdi.

12 nəfər jüri üzvünə nə tapşırılıb?

Hakim Riçard Berman bazar ertəsi günü müdhiş bir sürətlə 12 nəfərlik jüri üzvü seçib və məhkəmənin çərşənbə axşamı başlamasına qərar verib. Bundan dərhal sonra Atillanın vəkili tərəfindən gözlənilməz bir tələb gəlib: Prokurorluğun yeni bir şahiddən aldığı yeni dəlilləri (bu şahidin adı açıqlanmır, amma Zərrab olması ehtimal edi-

lir) onlara çatdırıldığını deyərək aşağıdakı tələbi səsləndiriblər: "Dəlil yığını altında basdırıldığı üçün onları lazımı qədər təhlil edə bilməmişik. Ona görə də prosesin iki həftə təxirə salınmasını tələb edirik". Amma prokurorluq instansiyası jüri seçimini belə etdikləri üçün belə bir təxirə salmanın onlar üçün "şokedici" olduğunu vurğulayıb.

Hakim Riçard Berman da bu tələbi prosesin başlanmasından dərhal əvvəl vəkillər və prokurorlarla keçirəcəyi qapalı toplantıda qərara bağlayacağını bildirdi. Hakim yeni seçilmiş jüriyə də məhkəmənin 3-4 həftə davam edəcəyini deyərək, bu müddət ərzində "nəyi etməməlidir" üzrə təlimatlar verib.

Təlimatlar aşağıdakı kimidir:

- Məhkəmə barədə ən son qərar mərhələsi üçün bir otağa girecəyiniz zamana qədər bir-birinizlə müzakirə etməyin.

- Proses haqqında ailəniz və ya yaxın dostlarınız daxil olmaqla heç kimə heç nə deməyin. Çox lazımdırsa, bir məhkəmə prosesində jüri olduğunuzu deyən, amma hansı məhkəmə prosesi olmasından bəhs etməyin.

mır, etirafının isə kimliyi açıqlanır. Gizli şahid hadisənin içində deyil, etirafçı isə birbaşa hadisənin içindədir. Etirafçılıq insanın ifadə verməsinin qarşılığında işlədiyi cinayətlərdən alacağı cəzanın azaldılması sisteminin üzərinə qurulub. Gizli şahidlikdə isə belə bir sistem yoxdur. Bir çox hallarda gizli şahidin təhlükəsizliyi üçün onun şəxsiyyətinin gizlədilməsi əməliyyatı keçirilir. Sənədlərinin dəyişdirilməsi, özünün plastik əməliyyatla kamuflaj edilməsi də buna daxildir.

Məhkəmədəki andlılar

Keçək andlılar məhkəməsinə. Hakimlərin fikirləri, düşüncələri adi adamlarından fərqli ola bilər. Hakim tək adamdır. Onun simpatiyası, hansısa təsirə məruz qalması daha böyük ehtimaldır. Andlılar isə adi insanlardır. Onlar təsadüfən seçilir. Sonra onlar məhkəməyə çağırılır. Seçilmiş vətəndaşa bildirilir ki, siz andlı seçilmişsiniz. Filan tarixdə belə bir məhkəmə işi var, orda iştirak edəcəksiz. Ona görə də andlıların fikirləri cəmiyyətin fikirlərini təmsil edir.

Amerikada əgər məhkəmə hansısa bir rayonda keçirilirsə, andlılar həmin rayonun əhalisi arasından seçilir. Ştatdan ştat fərq var. Kriminal məhkəmələrdə 12 nəfər olur. Andlılar yalnız faktları həll edirlər. Məhkəmənin böyük hissəsi məhkəmə prosesindəki faktları müəyyən etməkdən ibarətdir.

Andlıların statusu şahiddən xeyli fərqlənir. Onlar hakim funksiyasını daşıyırlar. Prosesdə andlıların iştirakı həm hüquqi, həm mənəvi cəhətdən önəmlidir. Bu halda proses daha da insanlaşmış olur. Bunu hansısa hökumət işçisi, hakim həll eləmir. Amma hakim nəzarət edir ki, andlılara yanlış informasiya verilməsin. Qəbul olunmayan ifadələr verilməsin. Sonunda işi həll edən andlılardır, onlar səsvermə yolu ilə qərar verirlər. Əgər kriminal işdirsə, andlıların hamısı, yüz faiz razılıq səs verməlidir ki, təqsirləndirilən şəxs suçludur, yəni kriminal işdə standartın faizi 100 faizdir. Qeyri-kriminal işlərdə isə bu faiz 51-dir. Yəni də andlılar razılışmalıdırlar.

Andlılar məhkəməsi hüquqdur, məcburiyyət deyil. Hər məhkəmə işi açılında o rayonun təsadüfən seçilən adamlarına poçt göndərilir ki, siz andlı seçilmişsiniz. Tutaq ki, 50 nəfər gəlib, 6-6 seçilir. Onlar sorğu-suala tutulur. Əsas tələb odur ki, kiminsə bir tərəfə qarşı simpatiyası olmasın. Neytral andlılar seçilməlidir. Suallar verilir ki, bu işlə məşğul olan qohumlarınız varmı, özünüz kriminal məhkəmədə iştirak etmişsinizmi? Məsələn, körpə uşağı olan anaya andlı olmaması üçün güzəşt olunur. Qarşı tərəfə icazə verilir ki, 3-5 andlı heç bir izah vermədən ləğv etsin. Hər andlı bir iş üçün seçilir. Daimi deyil. Andlı əhalinin üzvüdür - sıradan insanlardır. Andlı seçilən adam məhkəməyə gəlməyə məcburdur. Gəlməsə məhkəmə həbs verə bilər.

Gizli şahidlərə etirafçılar arasında böyük fərq var. Belə ki, gizli şahidin kimliyi açıqlan-

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Rusiyanın məşhur "Kommersant" qəzetində Rusiya iqtisadiyyatında ikinci iflas dalğasının başladığı haqda məqalə dərc olunub. Qəzet iflasa uğramış müəssisələrin siyahısını dərc edib və məlum olub ki, həftə ərzində onların sayı yüzə çatır. Payız ayı tamamilə iflas və müflisləşmə ilə dolub-daşır və belə hala düşən müəssisələrin sayı döndüncü rübdə durmadan artır.

"Makroiqtisadiyyat üzrə Analiz və Qısamüddətli Proqnozlaşdırma Mərkəzi"nin statistikasına görə ki, üçüncü rübdə - iyuldan sentyabrədək 3227 şirkət iflasa uğrayıb. Bu, demək olar ki, öncəki rübdən 3%, 2016-cı ilin üçüncü rübündən isə 12,4% çoxdur. Digər tərəfdən, bu, 2014-cü ildən başlayan iqtisadi böhranın ən yüksək göstəricisidir. İndi baş verənlər müəyyən mənada artıq ikinci iflas dalğasıdır. Birincisi 2014-cü ildən 2015-ci ilədək baş vermişdi. Onda dövlət neftin qiymətinin düşməsi və Avropa sanksiyaları üzündən yaranmış iqtisadi böhranın nəticələrini yumşaldı bilməmişdi. Amma indi artıq bunu etmək mümkün deyil.

Rusiya iqtisadiyyat nazirinin keçmiş müavini, hazırda isə "Vneşekonambank"ın vitse-rəhbəri işləyən Andrey Klepaç deyib: "Bu, böyük fiaskodur və yalnız 1992-ci il ilə müqayisədə edilə bilər".

1992-ci il Rusiyada yeni tarixin ən pis ili hesab olunur. O zaman Sovet İttifaqı dağılmışdı. Bunun ardından görünməmiş iflas dalğası, iş yerlərinin itirilməsi, yüksək inflyasiya və gəlirlərin dramatik azalması baş vermişdi. Andrey Klepaç hesab edir ki, böhrandan əvvəlki səviyyəyə 2020-ci ilədək gəlinməyəcək. Bütün bunlar ilk öncə istehlak və inşaat sektorunu əngəlləyir. Maraqlıdır ki, üçüncü

Həmyerlilərimizin vətənə axını başlaya bilər-səbəb yenə böhrandır

Rusiya iqtisadiyyatında ikinci iflas xəbərdarlığı

rübdə iflasa uğrayan əksər firmalar məhz bu sektordandır.

Diqqətçəkən məqamlardan biri də odur ki, Rusiyada yaşanan iqtisadi böhran hər zaman orada yaşayan 2 milyon azərbaycanlının da maddi durumuna mənfi təsir göstərir. Onlardan bir çoxu işsiz qalıb vətənə dönmək məcburiyyətində qalırlar. Bu isə onsuz da işsizliyin baş alıb getdiyi Azərbaycanda sosial problemlərin daha da artmasına səbəb olur.

"Yeni Müsavat"a açıqlamasında bu sualı cavablandıran iqtisadçı ekspert Rəşad Həsə-

nov bildirdi ki, indiki halda Rusiyada növbəti böhran dalğasına səbəb ABŞ-in tətbiq edəcəyi yeni sanksiyalardır: "Bu sanksiyalar fonunda artıq son aylarda müəyyən simptomlar hiss olunmaqdadır. Onlardan biri də bundan ibarətdir ki, ötən ay Rusiyadan çıxan xarici kapitalın həcmi iki dəfə artıb, 70 milyon ABŞ dollarından çox olub. Yanvar ayında sanksiyalara yenidən baxılması ehtimalı var. Bu sanksiyalar nəticəsində Rusiyanın iqtisadi subyektlərinin fəaliyyət sferası kifayət qədər məhdudlaşdırıla bilər. Eyni za-

manda ABŞ oktyabr ayından qüvvəyə minmiş sanksiyalarda xarici şirkətlər üçün öhdəlikləri daha da sərtləşdirib. Rusiyanın siyahıda olan şirkətləri və sahibkarları ilə hər hansı bir qarşılıqlı formada fəaliyyət göstərməsini tamamilə qadağan edir. Digər tərəfdən, Rusiyanın hərbi sənayesinə və neft sənayesinə yatırımlara məhdudiyətlər tətbiq olunur. Bu isə bütövlükdə növbəti ildə Rusiya üçün çətinliklərin yaranmasına gətirib çıxara bilər. Belə olan halda, təbii ki, azərbaycanlılar da bu ölkədə yaşayan digər miqrantlar kimi müəyyən çətinliklərlə üzləşəcəklər. Onlar iş yerlərini itirə bilərlər, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan insanların defoltu mümkündür. Bir qrup insanların da gəlirləri azalacaq. Nəticədə ilk çıxış yollarından biri kimi Azərbaycana geri qayıtmaq haqqında düşüncə bilirlər. Lakin 2014-cü ildə baş verənlər onu göstərdi ki, bu insanlar ölkəyə qayıtdıqdan sonra burada mühitə uyğunlaşa bilmir, qısa müddət sonra həmin ölkələrə qayıdirlar. Düşünürəm ki, növbəti böhran dalğasında da kütləvi axın baş versin".

Iqtisadçı onu da vurğuladı ki, Azərbaycanın özündə də hazırkı vəziyyət əlavə məşğulluq yaratmaq gücündə deyil: "Azər-

baycanın özündə işsizlik problemi dərinləşməkdədir, biznesdə mənfəət norması azalır. Belə olan halda insanlar təbii ki, çətinliklə üzləşəcəklər, bunun da ilk təsirləri region əlverişində özünü göstərəcək. Çünki regionlarda əhalinin böyük bir qismi Rusiya, Ukrayna kimi ölkələrdən gələn vəsaitlər hesabına gündəlik sosial ehtiyaclarını qarşılayır. Böhran ilk növbədə bu vəsaitlərə təsir edəcək. 2013-cü ilə müqayisədə Rusiyadan gələn vəsaitlərin həcmi onsuz da kifayət qədər azalıb. Hətta manatın dəyərdən düşməsi valyuta ilə daxil olan bu vəsaitlərin itirilmiş hissəsini manatla ifadədə müəyyən qədər kompensasiya edə bilirdi. Bu gün məbləğin yenidən azalması və ya kəsilməsi sosial iqtisadi rifaha mənfi təsir edəcək. Müəyyən bir qrup ölkəyə qayıtmalı olacaq. Son dövrlər Azərbaycanın öz daxilində belə regionlara doğru müəyyən köç hissə edilmişdir. Çünki paytaxtdakı böyük iş potensialı artıq yoxdur. Bunun əksinə olaraq həyat bahalıdır. Ona görə də insanlar regionlara geri qayıdır. Rusiyadan da regionlara axın olarsa, bu, bölgələrdə sosial-iqtisadi vəziyyəti daha da ağırlaşdırmaqla müəyyən qədər gərginliyi artırma bilər".

Hökumət nə etməlidir ki, gələn il - seçki ilində sosial gərginlik yaşanmasın?

Rəşad Həsənov qeyd etdi ki, regionlarda ciddi bir gərginlik gözənilir: "Vəziyyət o həddə çatmayacaq ki, burada hakimiyyətin planları üçün müəyyən problem yaratsın. İstənilən halda, regionların sosial - iqtisadi inkişafı hər zaman hökumətin prioriteti olmalıdır. Bu istiqamətdə dəfələrlə dövlət proqramları qəbul edilib, həyata keçirilib. Ancaq struktur təhlili onu göstərir ki, bu proqramlarda infrastrukturaya yatırımlar daha çox olub, nəinki kiçik və orta sahibkarlığı dəstəkləyən layihələrə... Bundan sonrakı dövrdə yaxşı olar ki, infrastruktur deyil, daha çox digər istiqamətlərdə, əlavə dəyər yarada biləcək sahələrə hədəflənmiş proqramların həyata keçirilməsinə ehtiyac var. Bu proqramla bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməsində məsuliyyət daşıyan dövlət orqanları üzərində də sərt nəzarət mexanizmi olmalıdır. Bəzi hallarda proqramların icrası, sadəcə, hesabatlar şəklində olur, real effekti olmur. Yerli özünüidare və icra hakimiyyəti orqanlarının fəaliyyəti qiymətləndirilərkən, bu proqramların hansı səviyyədə icra edilməsi və biznes mühitinə, sahibkarlığın inkişafına təsirləri əsas parametrlər olaraq götürülməlidir".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**

"Lavrovun ermənipərəst mövqeyini qabartmaqda səhv edirik" iddiası

Elçin Mirzəbəyli: "Qabartmasaq nə olacaq ki, birdən-birə dönüb ədalət simvoluna çevriləcək?"

Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovun ermənipərəst mövqedə olmasının Azərbaycanda daim qabardılması, ciddi tənqid atəsinə tuş gəlməsi ilə bağlı müxtəlif fikirlər meydana çıxıb. Xüsusilə Rusiyanın Azərbaycana təyin edilən yeni səfiri Georgi Zuyevə rəsmi Bakının etimadnamə verməməsi Lavrov istiqamətində gedən müzakirələri daha da artırır.

Buna səbəb də, Azərbaycan tərəfin Zuyevin ermənipərəst mövqeli olduğu üçün səfir kimi qəbul etməməsidir. Belə fikirlər səslənir ki, Lavrovun erməni kökenli olmasını qabartmaq düzgün taktika deyildi. Çünki rusiyalı nazir görünən odur ki, erməni sevgisindən əl çəkən deyil. Bu baxımdan, əslində ermənipərəst olduğunu qabartmaq Lavrovda daha da qıcıq oyatdığı vurğulanır.

Rusiya XİN-in rəhbərinin son Bakı və İrəvan səfərində də bunun elementləri yenə sezildi. Belə ki, Lavrov azərbaycanlı həmkarı Elmar Məmmədyanla görüşündən fərqli olaraq, erməni həmkarı Edward Nəlbədyanla qardaş kimi qucaqlaşdı...

Politoloq Elçin Mirzəbəyli səhv etdiyimizi düşünür: "Hesab etmirəm ki, Sergey

Lavrovun erməni əsilli və ermənipərəst olması ilə bağlı fikirləri dilə gətirməkdə səhv etmişik. Əksinə, bu faktın dilə gətirilməsi Rusiyanın xarici siyasətinin, xüsusilə də Cənubi Qafqaz siyasətinin mahiyyətini açıq, prioritetlərini ortaya qoyub. Biz müstəqil dövlət kimi özləməyə inanmaq və özümü müzəddatmaq mərhələsini çoxdan geridə qoymuşuq. Digər tərəfdən, Lavrovun ermənipərəst mövqə tutması ilə bağlı Azərbaycan tərəfindən səslənən fikirlərin hansı zaman kəsiyinə təsadüf etməsinə də diqqət yetirmək lazımdır. Sergey Lavrov 2004-cü ildən, yeni düz 13 ildir Rusiyanın xarici işlər naziridir. Onun ermənipərəstliyi ilə bağlı fikirlər isə əsasən 2012-ci ildən, Vladimir Putinin Dmitri Medvedyevi əvəz edərək yenidən prezident postuna sahibləndiyi

gündən başlayır. Medvedyevin prezidentliyi dönəmində Lavrov bir o qədər də fəal deyildi. Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı danışıqlarda Medvedyevin özü açar fiqur kimi çıxış edir və aktiv siyasət yürüdüdü. Putinin yenidən öz postunu geri almasından sonra isə Lavrovun mövqeləri daha da möhkəmləndi və o, Rusiyanın xarici siyasətində vəziyyətdən irəli gələn statusa sahibləndi. Lavrovun bir diplomat kimi Rusiyanın tarixində müsbət rol malik bir insan kimi qalacağını düşünürəm. O, taktiki diplomatik gedişlərdə usta olsa da, yaxşı strateq deyil. Və bugünkü Rusiyanın dünyanın əksər ölkələrində nifrət oyadan aqressiv, qəzəbli, yonulmamış, kobud obrazının formalaşmasında onun rolu da əvəzsizdir. Sergey Lavrovun atası Tiflis ermənisidir.

Bu, Rusiya qaynaqlarında da təsdiqlənən bir faktdır, gizli bir məsələ deyil. Bu baxımdan da onun məhz Tiflis ermənilərinə xas olaraq başqa millətin soyadı altında gizlənməsinə də təəccüblənmirəm. Lavrovun

erməni və ermənipərəst olduğunu hər kəs, o cümlədən onu bu vəzifəyə gətirən Vladimir Putin də bilir. Əgər dövlət başçısı ölkənin xarici siyasətini, o cümlədən Cənubi Qafqazdakı geosiyasi prioritetlərini bir er-

məniyə tapşırıbsa, deməli, bu, onun iradəsidir. Lavrovu öz vəzifəsində saxlayırsa, deməli, ermənipərəst mövqə həm də onun mövqeyidir".

Politoloq Lavrovun dəyişəcəyinə ümid etmir: "Qabartmasaq nə olacaq ki? Lavrov birdən-birə dönüb ədalət simvoluna çevriləcək? Başa düşmək lazımdır ki, Ermənistanla bağlı məsələ Rusiyanın dövlət siyasətidir. Lavrov isə bu siyasətin icrası ilə məşğul olan şəxslərdən biridir. O, Rusiyanın siyasətini yerinə yetirir. Əgər o, ermənipərəstdirsə və açıq-aşkar Ermənistanın mövqeyindən çıxış edirsə, deməli, bu, Moskvaya da lazımdır. Lavrov isə bir erməni kimi Moskvanın bu siyasətindən istifadə edərək, öz xalqına daha çox fayda vermək istəyir. Əgər Lavrovun yerində rus genlərinin daşayan hər hansı şəxs olsaydı, o da ermənipərəst siyasət yürüdəcəkdi. Ola bilsin ki, vicdanı ona ifrata varmağa yol verməyəcəkdi. Sev-mədiyim və bəlkə də nifrət etdiyim bir el məsələsi var: "Erməniyə dayı deyərəm, tək mənə çaydan keçirsin". Erməniyə "dayı" desək də, deməyəcək də, bizi çaydan keçirməyəcək, əksinə, çayın dərin yerinə aparıb boğulmağımıza səbəb olacaq. Ona görə də hər kəsi öz adı ilə çağırmaq lazımdır ki, Azərbaycan xalqı da reallığı görsün".

□ **Cavanşir ABBASLI**

Tanınmış reper Anar Nağılbazla keçmiş həyat yoldaşı arasında yaşanan gərginlik iki gündür həm sosial şəbəkələrdə, həm də mətbuat səhifələrində müzakirə mövzusunda çevrilib.

Reperin keçmiş həyat yoldaşı mətbuata açıqlamasında Anarın övladlarına baxmadığını, aliment ödəmədiyini söyləyib. Nağılbaz isə qarşı tərəfə cavab olaraq bunları bildirib: "Uşaqlarıma lazımı səviyyədə baxıram. Ona verdiyim pulları bahalı butiklərə xərcləməkdənsə, uşaqlara xərcləsin". ARB TV-nin "Günə Son" proqramında isə maraqlı anlar yaşanıb.

Belə ki, Anar Nağılbazın oğlu Tamerlan "Atamla tez-tez görüşürük. Atam bizə hər gün, hər şeyi alır. Anam da çox istəyirəm" - deyib. Daha sonra repçi keçmiş həyat yoldaşından və ailəsindən danışarkən göz yaşlarını saxlaya bilməyib:

"Yenidən birləşmək mümkün deyil. Mənim istədiyim xanım var. O da uşaqlarımı qəbul edib. Bu barədə çox danışmaq istəmirəm".

Proqramın irəliləyən dəqiqələrində reperin həyat yoldaşı telefonla efirə bağlanaraq uşaqlara edilən köməyin Anar yox, məhz qayınatası tərəfindən edildiyini bildirib.

Tanınmış reperlə bağlı qalmaqal böyüdü-Anar

Nağılbaz ağladı

Anar Nağılbazın atası, keçmiş deputat Rizvan Cəbiyev modern.az-a açıqlamasında işə qarışmadığını desə də, məsələnin görüldüyü kimi olmadığını bildirib.

"Bu məsələdə olmayan şeylər olan kimi qələmə verilib. Eyni zamanda ortada "Yanmasan tüstü çıxmaz" məsələsi ki var, baxın, o da doğrudur. Sadəcə, hər şey

gözlə görünən və kiminsə qələmə verdiyi kimi deyil. Hər hərəkətin arxasında çox sadə və ciddi səbəblər var. O səbəbləri bilmədən yalan məlumatlar yayırlar. Anarın keçmiş yoldaşı ilə aralarında münasibətlər olsa da, bu məsələdə bəziləri sərhəddi keçib. Bunlar çox ciddi hərəkətlər doğura bilənlərdir. Ona görə

Rizvan Cəbiyev:
"Bu formada yalan olmaz axı..."

də ailə olaraq danışmamağı qərara almış. Bu məsələ ilə hüquq-mühafizə orqanları məşğul olacaq. Nəticəyə mütləq varılacaq. Fərq etməz, ya biz, ya da o biri tərəfdən, kim yalan deyib-sə, böhtan atıbsa, şantaj edib-sə, mütləq cəzasını almalıdır".

Rizvan Cəbiyev nəvələrinin diqqətsiz qalması məsələsinə də aydınlıq gətirib.

"Nəvələrim bizə gəlib-gedir. Onların da hissələri ilə oynanılır. Ona da təəssüf edi-

rəm. Yazırlar ki, mart ayından fələrlə ağsaqqal adam kimi bu bəri uşaqların üzünü görməyiblər. 40 gün, yeni iyul ayından avqustun 7-nə qədər alınmadı. Bu məsələdə heç uşaqlar bizim evdə olub. Bu kəsi günahlandırmıram" deyərək bildirib.

Nazpəri Dostəliyevanın evindən seyf oğurlayan məhkəmə qarşısında Cinayət işində narkotik ittihamı da var

Musavat.com xəbər verir ki, Nərimanov Rayon Məhkəməsində müğənni Nazpəri Dostəliyevanın evindən oğurluq etməkdə təqsirli bilinənlerin məhkəməsi keçirilib. Məhkəmədə təqsirləndirilənlərdən biri-Asif Həmidovun barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin ev dustaqlığı qətimkan tədbiri ilə əvəz olunması barədə vəsatətə baxılıb. Proses hakim Rəşad Abdolvun sədrliyi ilə baş tutub.

Təqsirləndirilən şəxsin vəkili Fariz Namazlı vəsatətində qeyd edib ki, A.Həmidova irəli sürülən ittihamlar əsassızdır: "19 avqust 2017-ci ildə Nazpəri Dostəliyevanın Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Çəmənçəmənli küçəsində yerləşən evində oğurluq hadisəsi baş verən zaman Asif Həmidov orada olmayıb, Sumqayıtda olub. Onun bu işlərdən, oğurluq hadisəsindən xəbəri yoxdur və buna görə də müvəkkilimin kimlərsə qabaqcadan əlbir olub cinayət əlaqəsinə girdiyini, kiminsə evinə oğurluğa getməsinə söyləmək əsaslı deyil".

F.Namazlı əlavə edib ki, istintaq orqanı oğurluq hadisəsi baş verən zaman A.Həmidovun həqiqətən də N.Dostəliyevanın evinin ətrafında olmasını, onun digər həbs edilən şəxslərlə qabaqcadan əlbir olmasını, cinayət əlaqəsinə girməsini təsdiq edən heç bir sübut toplaymayıb.

Müdafiə etdiyi Asif Həmidovun narkotik vasitə əldə etməsi, satış niyyətinin olmasını təsdiq edən heç bir sübutun mövcud olmadığını deyən vəkili bu ittihamı da əsassız hesab edib: "Narkotik vasitənin külli miqdarda olması onun həqiqətən də satış niyyəti ilə əldə etməsinə dəlalət etmir. İstintaq orqanı narkotik vasitənin həqiqətən də əldə edilməsini, təqsirləndirilən şəxsin onu satmaq niyyətinin olmasını sübut edən arqumentlər ortaya qoymalıdır. Lakin belə sübutlar mövcud deyil".

Məhkəmənin davamında qərar elan olunub. Qərara əsasən, məhkəmə vəsatəti təmin etməyib. Vəkil F.Namazlı deyib ki, Nərimanov Rayon Məhkəməsinin qərarından apelyasiya şikayəti veriləcək.

Rəsmi məlumata əsasən, 19 avqust 2017-ci il tarixində nəməlum şəxs və ya şəxslər Bakı şəhəri Nərimanov rayonunda yaşayan Nazpəri Dostəliyevanın mənzilinə açar açarçısı ilə qanunsuz daxil olaraq içərisindən külli miqdarda qızıl-zinət əşyaları və pul olan dəmir seyf oğurlayıblar.

Polis əməkdaşları tərəfindən həyata keçirilən istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində qeyd edilən cinayət hadisəsinin Sumqayıt şəhər sakinləri Əvvəllər məhkum olunmuş Ruslan Verdiyev, Yunis Hüseynli və Asif Həmidov tərəfindən törədildiyi məlum olub. Avqustun 28-də isə cinayətkar qruplaşmanın daha iki mümkün üzvü - Sumqayıt sakinləri, 1986-cı il təvəllüdü Əliyev Cavid İslam oğlu, 1990-cı il təvəllüdü Fərəcov Natiq Rafiq oğlu müəyyən ediliblər.

Dəstə üzvləri seyf üçün götürülən pulu və qızıl-zinət əşyaların satışından əldə olunan maddi vəsaiti öz aralarında bölüblər. Rəsmi məlumata görə, həmçinin müəyyən edilib ki, həmin şəxslər seyf bir gün sonra Sumqayıt şəhəri ərazisindən keçən kanala atıblar. Baxış zamanı seyf qeyd edilən həmin kənddən aşkar olunaraq götürülüb. Bu cinayətə görə həbs edilənlərdən A.Həmidovun avtomobilindən, digərlərinin isə yaşadığı ünvanlardan narkotik vasitə olan heroin götürülüb.

□ İ.MURADOV

Bakı İstintaq Təcridxanasının rəisi işdən çıxarıldı-vəzifə yüksəlişi, yoxsa...

Bakı İstintaq Təcridxanasının rəisi işdən çıxarıldı.
APA-nın əldə etdiyi xəbərə görə, Bakı İstintaq Təcridxanasının rəisi Rəşid Səfərov tutduğu vəzifədən azad olunub.

Bu vəzifəyə 3 saylı İstintaq Təcridxanasının rəisi Elnur İsmayilov təyin edilib.

Rəşid Səfərovun Penitensiar Xidmətdə yüksək vəzifəyə təyin olunduğu bildirilir.

Qoroskoplara maraq azalıb?

Səbuhi Rəhimli: "Saytlarda adı köşə yazılarını maksimum 1000 nəfər oxuyursa, ulduz falını bəzən 30-40 min nəfər oxuyur, izləyir"

Müasir dövrdə insanların böyük əksəriyyəti həyatlarını ulduz falı üzərində planlaşdırır. Ulduz falı haqqında məlumatları isə əsasən mətbuatdan, mediadan əldə edirlər. Televiziya ekranlarından gün ərzində ulduzlardan nə vəd verəcəyini öyrənmədən evdən çıxmayan və yaxud gündəlik qəzetləri daha çox sonuncu səhifədə dərc olunan ulduz falına görə alan insanlar minlərlədir. Qoroskoplarda "Bu gün səfərə çıxmayın", "Maliyyə problemləriniz ola bilər", "Səvgi macerası üçün yaxşı gündür" və sairə bu kimi məlumatlara uyğun insanlar günün gedişatını qurmağa çalışırlar. Hətta ulduz falının təsiri altına düşüb səfərlərdən qalan, həmin gün işə getməkdən imtina edən insanlar da tapılır. Maraqlıdır ki, ulduz falına inanlar daha çox qadınlardır.

Lakin son vaxtlar qoroskoplara maraq sanki azalıb.

Mövzu ilə bağlı astroloq Səbuhi Rəhimli "Yeni Müsa-

vat"a danışdı: "Bu sual son vaxtlar çox səslənir. Doğrusu, qoroskoplara marağın azaldığını deyənlərin hansı statistikaya əsaslandığını bilmirəm. İnanıram ki, bu haqda sorğu da keçirilməyib. Amma sorğu keçirilsə belə, bunu təyin etmə mexanizmi yoxdur. Bəzən də sual verirlər ki, qoroskopu daha çox kişilər, yoxsa qadınlardan oxuyur? Bunun da statistikasını aparmaq qeyri-mümkündür. Amma rastlaşdığım situasiyalar, oxu-

cu zəngləri də statistika deyil. Bir astroloq kimi deyə bilərəm ki, əksinə, devalvasiyadan sonra, xüsusən də ikinci devalvasiyadan sonra mənə gələn oxucu zəngləri də, sualların sayı da çoxdur. İctimaiyyət adamları, ziyalılar, jurnalistlər məclislərdə, tədbirlərdə yaxınlaşıb soruşurlar ki, "Bu işlərin axırı necə olacaq?" və sairə".

Astroloq qeyd etdi ki, son vaxtlar xüsusən də evliliklə bağlı müraciətlər çoxalıb: "Düşünürəm ki, insanların böyük əksəriyyətində artıq belə bir qənaət yaranıb ki, iqtisadi problemlərlə yanaşı ailələrin dağılmasında daha çox guya bürclərin uyğun gəlməməsidir".

Bundan başqa, hər ilin sonunda ulduz falı ilə bağlı kitab nəşr etdiririk. Çoxlu sayda insan bu kitabları alıb oxuyur. Birmənalı şəkildə qeyd edirəm ki, ölkələrdə maliyyə problemi yaranan-

da, kritik məqamlar, böhran olanda, əksinə, insanlar qoroskoplara daha çox maraq göstərirlər. Çünki gedişatın son ucunu bilmirlər və buna ümumi baxırlar. İndi kimi dindirsən deyir ki, "yaxşı iş söz veriblər". Amma bu, aylar, illərlə uzanıb gedir və heç olmasa qoroskop kitablarına, qəzetlərinə baxıb hansı zaman kəsiyində onlar üçün uğurlu olduğunu tapıb hərəkət etmək, yaxud gözləmək mövqeyini seçmək kimi hallar olur. Yeni bu baxımdan deyirdim ki, əksinə, son vaxtlar qoroskopa maraq artıb. Eyni zamanda kitab tirajımız da çoxalıb. Diqqət edirik ki, ictimai-siyasi proqnozlar verən kimi çoxlu sayda insanlar həmin informasiyalardan oxuyur. Saytlardan da görürük ki, adı köşə yazılarını maksimum 1000 nəfər oxuyursa, ulduz falını bəzən 30-40 min nəfər oxuyur, izləyir".

□ Xalidə GƏRAY

Misirin Sinay yarımadasında terror aktı nəticəsində 310 nəfər həlak oldu. Bu da bu ölkəyə üz tutacaq turistlərin seçimində artıq bir qədər tərəddüd edəcəklərini deməyə əsas verir. Qeyd edək ki, Misir turistlərin ən çox diqqətini cəlb edən ölkələrdəndir.

Şarm əl-Şeyx Misirin səhralıq mənərələri ilə Sinay yarımadasının cənubunda yerləşən kurortdur. Misirə üz tutan turistlər də daha çox buranı görmək arzusu ilə yola çıxırlar. Burada planetin ən təmiz məkanlarından biridir və burada mərcan flora və faunasının inkişafı üçün geniş imkanlar var. Bura sualtı ekzotikani sevənlər üçün əsl cənnətdir. Şarm əl-Şeyx şəhərinin mərkəzi sayılan Naamy Bay şəhərin mirvarisi adlandırılır. Həmçinin Qırmızı dəniz sahillərində daha bir neçə turizm mərkəzləri var.

Hər kəsə məlumdur ki, qış aylarında insanlar daha çox isti ölkələrə üz tuturlar. Yeni ilin gəlməsinə bir ay vaxt qaldığı üçün də əksəriyyət evləncədən bileti alır, yerlərini bron edirlər. Biz də Azərbaycan Misirə getmək istəyənlərin olub-olmadığını, bu terror hadisəsini eşitdikdən sonra nələrin dəyişdiyini öyrənmək üçün bir neçə turizm şirkəti ilə əlaqə saxladığımız turizm şirkətləri Bakıdan birbaşa Misirə təyyarə reysi olmadığını dedilər. Bir sıra turizm şirkətləri isə... bu hadisədən xəbərsiz olduqlarını bildirdilər.

Bakıdakı turizm şirkətləri Misir terrorundan xəbərsizdi-nonses

Turizmin əsas yerlərindən olan Sinay yarımadasına Azərbaycandan bilet alanlar varmı?

"FlyTravel" turizm şirkətinin direktoru Mamed Əliyev hadisədən xəbərsiz olduğunu dedi: "Şarm əl-Şeyxə getmək üçün gerek buradan Tiflisə uçub oradan gedəsən. Bakıdan birbaşa Misirə uçmaq olmur deyə daha çox Dubaya gedirlər. Ancaq Şarm əl-Şeyxə gedənlər də var. Bizim bu hadisədən heç xəbərimiz yoxdur. Heç kim gəlib bilet qaytarmayıb və ya bu barədə bizə heç nə deməyib. Viza ala bilənlər indi daha çox Azərbaycandan Dubaya və Avropa tərəflərə gedir. Kiyev və Moskvaya da gedənlər var, amma azdır. Yeni illə bağlı bu gün Azərbaycanda da, dünyanın hər yerində də hotellər doludur. Qiymətlər də bahadır. İndi bizim ölkəmizə Yeni ili keçirmək üçün gələnlər daha çox iran, ərəb və iraqılardır. Gələnlər daha çox Quba, Qəbələ, Şəki, Şamaxıya üz tutur. İranlılar isə daha çox

Bakıda olur. Amma onlar da bir-iki günlük də olsa, Quba və Qəbələ tərəfə gedir".

Qeyd edək ki, Misirə üz tutan turistlər arasında üstünlük təşkil edənlərdən biri də ruslardır. Terror hadisəsindən sonra rusların bu ölkəyə üz tutmağa çəkinmələri ola bilər. Çoxları düşünür ki, bu zaman onlar qonşu ölkə olaraq Azərbaycana seçə bilər və bu da Azərbaycan turizminə müsbət təsir edə bilər.

Maraqlıdır, Misirdə baş vermiş terror hadisəsinə görə ora üz tutmağa çəkinən ruslar Azərbaycana üz tuta bilərlərmi?

Turizm eksperti Çingiz İsmayılov bildirdi ki, qış mövsümündə rusların bura gəlməsi üçün hansısa amilin rol oynayaacağına inanmır: "Misirə Azərbaycanın iqlimi təbii ki, eyni deyil. Orada indiki mövsümdə iqlim daha əlverişlidir. Am-

ma əlbəttə ki, bu, Azərbaycan üçün önəmli olardı. Ancaq mən inanmıram ki, ruslar Misirə görə üzllərini Azərbaycana tutsunlar. Çünki onlar istirahət üçün isti ölkələri axtarırlar. Yeni yaz, yay, payız mövsümündə gəlmələrinə ümidlər bəsləyə bilərik. Amma qış mövsümündə inanmıram ki, rusların bura gəlməsinə hansısa amil təsir etsin. Əgər

Misirdə problem olsa axtaraçaqlar ki, harada günəş, isti iqlim var ora gedib sümüklərini qızdırınsınlar, vitamin D alsınlar. Rusların gəlməkdə məqsədi var. Onlar elə-belə gəzmək üçün yox, əsas iki amil üçün gedirlər. Birinci, günəş və dəniz olsun, ikinci isə münasib qiymətlər, servis olsun. Bu iki amil olan yere gedirlər. Ona görə də mən

düşünürəm ki, Misirdə vəziyyət dəyişən kimi bura üz tutacaqlar. Bizdə hava əlverişli deyil, indiki vaxtda dənizdə çimmək olmaz. Rusiyada qış turizminə uyğun şərait daha çoxdur. Ona görə də düşünürəm ki, bu turist axınının Azərbaycana olmasına təkan verəcək bir amil olsun".

□ Günel MANAFLI

Texnoloji bağlılıq - müasir sosial bəla...

"Planşet, telefon ilan zəhəri kimi bir şeydir, düzgün istifadə edilməyə..."

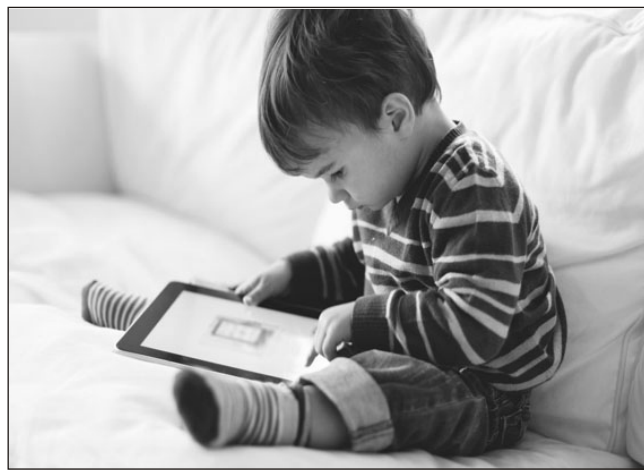
Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan nəvəsi ilə bağlı maraqlı söhbət edib. Ərdoğan nəvəsi ilə telefona görə danışdığını deyib. O bildirib ki, evdə telefon işlədərkən çox çətinlik çəkir. Çünki nəvəsi telefonu əlinə götürən kimi onu istəyir: "İpad"ı ver" deyir. Bir neçə dəfə dedikdən sonra məcbur olub verirəm. Deyirəm 15 dəqiqə icazə verirəm".

Ərdoğan deyib ki, eger valideyn evə gələn kimi telefonu əlinə götürüb onunla məşğul olursa, uşağa "texnologiyadan uzaq dayan" demək faydasızdır. "Çünki mən bunu evdə yaşayıram".

Qeyd edək ki, bu gün həyatımızı texnoloji vasitələrsiz təsəvvür edə bilmirik. Ancaq böyüklərlə yanaşı, azyaşlı uşaqlar da, hətta 3-4 yaşlı olan kör-

pələr belə telefona meyl edir, verilməyəndə isə ağlayır. Təsədüfi deyil ki, uşaqların xeylisi eynəklə gəzməyə məcburdurlar. Bu gün metro və digər ictimai nəqliyyatlarda əksəriyyətin əlində telefon, "İpad" olduğunu və yol boyu başlarını qaldırma-
dıqlarını görürük.

Əksər insanların səhər yuxudan durar-durmaz ilk əl atdıqları əşya telefon olur...

Bir çox mütəxəssislər uşaqların texnologiyaya bu qədər bağlılığının günahını valideynlərdə görür. Böyüklük-küçüklük hər kəsin texnologiyaya bu qədər qapanması canlı ünsiyyətin azalmasına, intiharlara, neqativ halların artmasına da əsas zəmin yaradan səbəblərdəndir.

Sosioloq Əhməd Qəşəmoğlu bunun çox ciddi bir sosial bəla olduğunu dedi: "Texnoloji vasitələrə, sosial şəbəkələrə bağlılıq bir çox fəsadlar ortaya çıxarır. Apardığımız sorğu, topladığımız məlumatlara əsasən deyə bilərik ki, evdə gənc anaların çoxu uşaq ağlayan kimi əlinə planşet verir, özü də əlində telefon sosial şəbəkələrdə ən yaxşı halda qeybət edir. Pis halda isə bir çoxları arzu olunmayan tanışlıqlarla, əlaqə təsir edən filmlərə baxmaqla gününü keçirir. İş o yere gəlib çatıb ki, dörd divar arasında qalan, hasardan kənara çıxmayan qa-

dın günlərin bir günü uşaqlarını atıb başqa bir kişiyyə qoşulub qaçır. Çünki əlində telefon vasitəsilə sosial şəbəkələrdə arzu olunmayan tanışlıqlara şirniklənir, sonra da həyatı məhv olur. Bu, əxlaqi tərəfidir. Digər tərəfdən, körpə uşağın əlində planşet olması dəhşətli bir şeydir. Bir tərəfdən, uşaq şüalanır, digər tərəfdən, aqressiv cizgi filmlərinə baxır, düşməncəsinə yerləşdirilmiş musiqiləri eşidir. Yaxşı olardı ki, ana vaxtını uşağa ayırırdı və onun tərbiyəsi ilə məşğul olar, uşağa bəzi şeyləri öyrətdirdi. Necə ki, bizim vaxtımızda analar uşaqla bu cür məşğul olurdu. Digər tərəfdən isə ana uşağa təkə nəvaziş göstərmir, eyni zamanda kəinatdan sanki bir enerji ötürür. Uşağın qulağı milli musiqiyə alışmaq əvəzinə, psixikasına mənfi təsir edəcək qarışıq musiqilərə öyrəşir. 5-6 yaşında isə artıq aqressiv biri olur. Yaşlılara, gənclərə gəlincə

isə telefonlarda, internetdə milyonlarla pornoqrafik və dağidıcı xarakterli qısa filmlər qoyulub. Onlara baxan insanlar yan-yöresinə baxır və görür ki, filmdə təbliğ olunan obyektlər yanındadır. Ona görə də son vaxtlar tez-tez xoşagəlməz, iyrenc hadisələr eşidirik".

Ə.Qəşəmoğlu bu barədə gəncləri maarifləndirməyə çalışdığını dedi: "Mən çalışıram ki, dars dediyim tələbələrə marifləndirəm. Bunlar gecə saat 3-ə qədər sosial şəbəkədə yazışsalar, birincisi, fizikisi sağlamlığı böyük zərbə alır, ikinci, mənəvi cəhətdən aşağı səviyyəyə düşürlər, üçüncüsü isə karyerasını quran yaşlarında dərslərini hazırlamaq əvəzinə, zamanı boşuna xərcləyirlər. Səhər isə dərse gələ bilmir və ya dərse yatırlar. Beləcə, savadlı bir tələbə kimi yetişmək əvəzinə avara bir tələbə kimi yetişirlər. Texnoloji vasitələri ləğv etmək olmaz, onlar həyatımızda vacib olan vasitələrdir. Amma baxır, bundan necə istifadə edirsən. Bu ilan zəhəri kimi bir şeydir. İlan zəhərindən düzgün istifadə edəndə ən keyfiyyətli dərmandır, səhv istifadə edəndə isə öldürücü bir zəhərdir. Çalışmalıyıq ki, əhəlinin maariflənmə məqsədilə texnoloji vasitələrdən təyinatına görə istifadə etsinlər. Təyinatına görə istifadə etməyəndə bu, sosial bəladır".

Planşet, telefonların uşaqlara zərərinə gəlincə isə pediatri Vaqif Qarayev bu bağlılığın uşaqların həm nitqinə, həm də psixikasına ciddi təsir

etdiyini dedi: "Texnologiyaları qadağan etmək mümkün deyil. Amma yaşından asılı olaraq vaxt limiti qoymaq lazımdır. Bunlar uşaq orqanizminə, psixikasına, əqli, fiziki inkişafına mənfi təsir edən, sağlamlığında problemlər yaradan texnoloji vasitələrdir. Son vaxtlar nitqlə bağlı problemlər çoxalıb. Amma hamısında autizm, hiperaktivlik diaqnozu və sairə qoyurlar. Amma bu diaqnozlar düzgün deyil. Tutaq ki, uşaq bütün gün kompüterdə, planşetdə və ya televiziya eşitdiyi sözləri danışmırsa, yeni icra orqanı olaraq dil işləmirsə, nitqində mütləq problemlər yaranaçaq. Analar deyir ki, 3 yaşına qədər normal danışdı, indi az danışır. Bu təbii bir şeydir. Yeni uşaq nəyi eşidirsə, onu danışır. Nitqə ciddi ziyanı olan texnoloji vasitələrdir. Bunlara aludəçilik yolverilməzdir. Saatlarla kompüterə, planşetə baxan uşağın gözündə mütləq problem olacaq. Görürsünüz ki, indi körpə uşaqların əksəriyyəti eynəklə gəzir. Analar şikayət edir ki, uşaqlar yemir, yatmır, əsəbidir. Bu şikayətlərin bir səbəbi də texnoloji vasitələrdir. Bütün analar deyir ki, hətta bağça yaşındakı uşaqlar planşeti söküüb yığır. Yeni aşırı həvəs var. Sonra uşaq müəyyən yaş çatandan sonra onda müəyyən yorğunluq yaranır və həvəsdən düşür. İntellektual baxımdan uşaq donur. Bəzən analar deyir ki, uşaq əvvəl məktəbdə yaxşı oxuyurdu, indi oxumur. Oxumayacaq, çünki artıq yorulub. Bir sözlə, texnoloji vasitələrin nitqə, psixikaya, gözə, beyinə, əsəbə, intellektə təsiri baxımdan ziyanı həddindən artıq çoxdur".

□ Günel MANAFLI

Kişilər!!! Diqqət!!! Axırncı sans!!!

Əgər sizə Azərbaycanda, xaricdə kömək edə bilməyiblərsə, onda Dr. Vaiz Səmədov sizə kömək edə bilər

- * Cinsi zəiflik
- * Cinsi marağın azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları
- * Prostatitlər (vəzin böyüməsi)
- * Prostat vəzinin düyünlü adenomasi
- * Sonsuzluq
- * Sidik aktların pozulmaları
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın pozulması və digər kişilərin şikayətləri.

Oğlan uşaqlarında və yeniyetmələrdə

- * Enurez,
- * Saçların tökülməsi,
- * Sızanaqlar,
- * Cinsi orqanların inkişafdan geri qalması (8-10 yaşından sonra).

Doktor V.Səmədova saat 11:00-dan sonra, (050) 213-88-05 nömrəsi ilə əlaqə saxlamaq olar.

Həkimin TV çıxışlarını youtube.com və facebook.com-da izləyə bilərsiniz.

Problemlə kreditlərin həcmi artdıqca, bütün ölkənin diqqətində olan bu məsələnin həlli ilə bağlı çağırışlar da çoxalır. Məhkəmə vəkilləri, müstəqil ekspertlər, sadə vətəndaşlar, hətta bəzi bank və bank təşkilatlarının rəsmiləri belə bu problemin aradan qaldırılması üçün ciddi addımların atılmasının gərəkliliyini bildirirlər.

Məsələ burasındadır ki, əksəriyyəti böhran və devalvasiyalardan əvvəl verilmiş kreditlərin müddəti bu il ərzində bitir. Banklar isə qaytarılmasında problemlə üzləşdikləri kreditlərlə bağlı iddia dövrünü keçirməmək üçün məhkəmələrdə iş qaldırırlar. Çox maraqlıdır ki, bir çox hallarda banklar məhkəmə iddialarına krediti qaytarmayan şəxslərin malik olduqları daşınmaz əmlakla dair arayış da daxil edirlər. Bu isə məhkəmələrin kreditin qaytarılmasının təmin olunması üçün hətta girov qoyulmayan əmlakla belə həbs qoyması ilə nəticələnir.

Bütün bunlar bir daha diqqətə vaxtı keçmiş kreditlər məsələsinə yönəlməsinə səbəb olur: bu problemin həllinə nə və yaxud kimlər mane olur?

Hüquqşünas-ekspert Əkrəm Həsənov deyir ki, məsələnin həllinə qısa müddətə nail olmaq mümkündür. Bunun üçün isə onu yaradanlar və aradan qaldırılmasına mane olanlar dəqiq müəyyənləşdirilməlidir: "Mən dəfələrlə demişəm ki, problemlə kreditlərin mütləq əksəriyyəti bank sahibləri, bankların inzibatçılarının

Hökumət banklarla bacara bilmir

Hüquqşünas bunun səbəbi kimi 4 ünvan göstərdi

yaxın ətrafına, qohumlarına, müxtəlif məmurlara yaxın olan biznesə verilən kreditlərdir. Belə kreditlər çox aşağı faizlə, bir çox hallarda faizsiz verilib, girov təminatı alınmayıb. Sırası vətəndaşların bu kreditlərdə payı ən uzağı 20-30 faizdir. Onlara isə kreditləri yüksək faizlə, artıqlaması ilə girov təminatı almaqla verilib. Buna görə də həm banklar istəmir ki, problemlə kreditlərlə bağlı məsələ dərinədən araşdırılıb, gü-

nahkarlar üzə çıxarılsın".

Ə.Həsənov problemin aradan qaldırılmamasında bəzi məmurların rolunun olmasını da istisna etmir: "Bu gün ölkənin maliyyə-bank sektoruna rəhbərlik edən şəxslərə baxaq: Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmov, Dövlət Neft Fondunun direktoru Şahmar Mövsümov, maliyyə naziri Samir Şərifov, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının rəhbəri Rüfət As-

lanlı. Hər dörd şəxs bank sistemindən dəqiq məlumatlıdır, eyni zamanda bu sistemlə ciddi bağlılıqlar var. Qohumları bu sistemdə çalışır, özlərinin bank rəhbərləri ilə yaxın münasibətləri olub, indi də var. Məsələn, müflis olmuş "Standartbank"dan yüz milyon kredit götürüb qaytarmayanlardan biri Ş.Mövsümovun qardaşdır. Yeni bu şəxslərdən biri hansısa özünün əlaqəsi olmayan bankla bağlı kreditlər məsələsinə qabarda bilmir, çünki ardınca ona bağlı bankın məsələsinin də qaldırılacağını bilir. Bütün bunların nəticəsidir ki, məsələnin kökündən həlli ilə bağlı konkret addımlar atılmır. Banklar isə çalışırlar ki, sadə vətəndaşlara yüksək faizlə verdikləri kreditləri geri qaytarmaqla zərərini ört-basdır etsinlər. Amma aydın məsələdir ki, beləliklə uzağa gedə bilməyəcəklər. Gec-tez problemlə kreditlərlə bağlı real mənzərə üzə çıxacaq. Çünki məhkəməyə verməklə kəməndə krediti almaq çox zaman mümkün olmur: işləməyən, gəliri olmayan şəxsin əmlakını o halda borcun

ödənilməsinə yönəlmək olur ki, öz yaşayış yerindən artıq evə, yaxud maşına, qızıla-filadla sahib olsun və məhkəmə bunu isbat etsin. Düzdür, elə adamlar var ki, qeyri-rəsmi işləyib gəlir əldə etsə də, krediti qaytarmaqdan yayınır. Belələrinə banklar da yaxşı tanıyırlar. Lakin burada da dərinə getmək mümkün olmur, ona görə ki, həmin vətəndaşı müqaviləsiz işlədən şəxs də kimlərsə bağlı olur, məhkəmə onların barəsində hər hansı qərar çıxara bilmir.

Burada əsas zərəri vətəndaşlarla yanaşı, dövlət çəkir. Yeni hansısa bank müflis olursa, onun borclarının xeyli hissəsinin qaytarılması dövlətin üzərinə düşür".

Bank Ombudsmanının fəaliyyəti problemi nə qədər yumşalda bilər? Ə.Həsənovun sözlərinə görə, bu strukturun məsələnin həllində obyektiv mövqe tutması mümkün deyil: "Bank Ombudsmanı Azərbaycan Banklar Assosiasiyası tərəfindən yaradılıb. Assosiasiya isə bankların ictimai birliyi. Yeni bu o deməkdir ki, Bank Ombudsmanı

müştərinin deyil, bankın hüquqlarının müdafiəçisi olacaq. Xarici təcürbədə isə belə ombudsman ya müstəqil olur, ya da onu dövlət yaradır. İkincisi, mən Bank Ombudsmanının əsasnaməsi ilə tanış olmuşam. Orada yalnız kreditlərdən söhbət gedir. Bəyəm bankla müştəri arasında mübahisələr yalnız kreditə görə yaranır? Əlbəttə ki, xeyr: bank köçürmələri, əmanətlər və çoxlu sayda digər məsələlərə görə yaranır. Daha bir məsələ budur ki, Bank Ombudsmanı yalnız 2 min dollara qədər olan kreditlərlə məşğul ola bilər. Bu, elə kreditlərdir ki, onlara görə məhkəmə çəkişməsinə çıxmaq banklara həmin kreditlərin özlərindən daha başa gəlir: həm vaxt, həm insan, həm də maddi resurs baxımından. Digər tərəfdən, həmin kreditlərin böyük əksəriyyətinin girov təminatı yoxdur. Hətta məhkəmə qərar çıxardıqda belə banklar onları geri qaytara bilmirlər. Buna görə də banklar belə kreditləri məhkəməyə getmədən həll etməyə çalışırlar".

□ **Dünya SAKIT**

11 ayın iqtisadi yekunları: müsbətə doğru nələr dəyişdi?

Ötən 10 ay ərzində ÜDM 0,7% azalıb, kənd təsərrüfatında istehsal həcmində 4% artım var, amma...

2017-ci ilin 11 ayı geridə qaldı. Bu 11 ayda milli valyutanın məzənnəsi sabit qalsa da, iqtisadiyyatın digər sahələrində sabitlik müşahidə olunmadı. Bank sektorunda sağlamlaşma prosesinə başlanılsa da, müsbət bir irəliləyiş əldə olunmadı. Problemlə kreditlərin həcmi 1,8 milyard manatı keçdi. Kənd təsərrüfatı sahəsində müəyyən müsbət irəliləyişlər olsa da, hökumətin proqnozları tam doğrulmadı. Ölkənin ixrac potensialı müəyyən qədər artdı, tədiyyə balansında müsbət saldo yarandı. Bununla paralel olaraq, neftin qiymətinin də 55-60 dollar dəhlizində dəyişməsi manatın məzənnəsini dəstəkləyən amillər oldu.

Bəs görəsən, cari ilin 11 ayının yekunlarını iqtisadçılar necə qiymətləndirirlər?

İqtisadçı ekspert, sabiq maliyyə naziri Fikrət Yusifov 11 ayın iqtisadi yekunlarını "Yeni Müsavat"a şərh edərək bildirdi ki, bu ilin iqtisadi göstəricilərini ötən ilə müqayisədə pozitiv hesab etmək olar: "Dövlət Statistika Komitəsinin rəsmi məlumatları ilin yalnız son 10 ayının yekunlarını öz internet sahifəsində əks etdirib. Bu da təbii. 11 ayın rəsmi yekunları bu ilin dekabr ayının 15-dən sonra əldə oluna bilər. On ayın yekunları isə ümumilikdə pozitividir. Ötən 10 ay ərzində Ümumi Daxili Məhsulun 0,7% azalması qeydə alınıb. Bu azalma cari ildə bilavasitə neft hasilatının azalması ilə bağlıdır. Bəs ÜDM cəmişi 0,7% azalmasına bir başqa yanaşım necə olmalıdır? Gələn rəqəmlərə bir qədər diq-

qətlə yanaşaq. 2016-cı ilin 10 ayı ərzində ÜDM 2015-ci ilin 10 ayı ilə müqayisədə 3,7% azalmışdı, cari ilin 10 ayı ərzində isə bu azalma 2016-cı ilin 10 ayı ilə müqayisədə 5,2 dəfə kiçilmiş və o da əsasən 2017-ci ildə neft hasilatının aşağı düşməsi ilə bağlıdır. Deməli, 2016-cı ilin 10 ayı ilə müqayisədə cari ilin 10 ayı ərzindəki ümumi iqtisadi durum bütövlükdə pozitividir və demək olar ki, cari ilin ötən dövrü ərzində 2016-cı ildə baş vermiş iqtisadi gerilemələr praktik olaraq aradan qaldırılıb bilmişdi".

İqtisadçı onu da vurğuladı ki, cari ilin 10 ayı ərzində qeyri-neft Ümumi Daxili Məhsulu 2,1% artı bəlib, halbuki 2016-cı ilin 10 ayı ərzində bu göstərici 2015-ci ilin 10 ayı ilə müqayisədə 5,5% azalmışdı: "Eyni qayda ilə demək olar ki, ötən 10 ay ərzində bütün başqa göstəricilər üzrə nəticələr

də kifayət qədər pozitividir. Sənaye məhsulunun həcmi ötən ilin 10 ayı ilə müqayisədə 0,2% azalıb, halbuki bu azalma 2016-cı ildə 2015-ci ilə müqayisədə 4,6% təşkil edirdi. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər 2016-cı ildə, 2015-ci ilə müqayisədə 26,3% azalmışdısa, cari ilin 10 ayında bu azalma cəmişi 3% təşkil etmişdi. Kənd təsərrüfatında istehsal həcmində cari ilin 10 ayında 4% artım qeydə alınıb. Ancaq ötən ildə bu artım cəmişi 1,8% ola bilmişdi. Analoji olaraq nəqliyyat sektoru üzrə yükdaşımalarda və sərnişin daşımalarında artımlar qeydə alınmış, dövlət büdcəsinin ge-

lir və xərcləri ötən 10 ayda keçən ildəkinə nisbətən müvafiq olaraq 12% və 13,5% artı bilməmişdi. Halbuki ötən ildə 2015-ci ilə müqayisədə dövlət büdcəsinin həmin göstəriciləri müvafiq olaraq 22,8% və 10,5% aşağı olmuşdu. Ötən 9 ay ərzində xarici ticarət dövriyyəsi 9,2% artmışdı. 2016-cı ilin 9 ayında isə bu göstərici 2015-ci ilin 9 ayı ilə müqayisədə 19,1% azalmışdı".

F.Yusifovun sözlərinə görə, bu sahədə daha diqqətçəkən məqam qeyri-neft ixracının həcmində baş vermiş artımla bağlıdır: "Belə ki, ötən 9 ay ərzində bu sektor-

dan ixracın həcmi 2016-cı ilin 9 ayı ilə müqayisədə 26,9% artmışdı. Ancaq 2016-cı ilin 9 ayında qeyri-neft sektorundan ixracın həcmi 2015-ci ilin 9 ayı ilə müqayisədə 28,5% azalmışdı. Bir il ərzində tək bu sahə üzrə göstəricilərdə nə qədər böyük bir irəliləyişin olması çox mətləblərdən xəbər verir. Biz ötən il ölkə iqtisadiyyatında baş verən tənzümlə bağlı yaranmış durumu da Dövlət Statistika Komitəsinin verdiyi məlumatlar əsasında təhlil edib vəziyyəti dəyərləndirirdik. İndi də həmin komitənin cari ilin 9 və 10 ayı üçün təqvim etdiyi rəqəmlər əsasında ölkədəki iqtisadi

duruma qiymət veririk. Fərqi nədən ibarət olduğunu DSK-nin rəsmi rəqəmləri açıq-aydın göstərir. On ayda göstəricilərin bu qədər pozitiv olması o deməkdir ki, biz cari il müsbət saldo ilə də yekunlaşdıra bilirik. Əgər bu baş verməyə belə, demək olar ki, 2017-ci il tənəzzüldən sonra iqtisadi artımların başlanğıcının qoyulduğu il kimi tarixə düşəcəkdir".

İqtisadçı ekspert vurğuladı ki, cari ilin qalan dövrü ərzində və qarşıdakı ildə başlıca vəzifə isə hökumətin real sektorun sürətli inkişafını hədəfləyən strategiyasına uyğun islahatları davam etdirməkdən və qeyri-neft sektorundan ixracın həcmində dəfələrlə artırılmasına nail olmaqdan ibarətdir: "Neftə güvənmək olmaz! Onun qiymətlərinin sabit olacağına dair bəzi analitiklərin və hətta beynəlxalq araşdırmaçı institutların verdiyi proqnozlara inanmaq çox təhlükəlidir. Dünya avtomobil sənayesində inqilabın baş verməyə başladığı bir ərəfədə neftə olan tələbatın necə dəyişəcəyinə dair açıqlanan məlumatlar çox mətləblərdən xəbər verir. Bəzi hesablamalara əsasən, yaxın on ildə dünya bazarlarında neftə olan gündəlik tələbat təkə bu hesaba 10 milyon bərel azala biləcək. Bu artıq neft erasının sonu demək olacaqdır və hər kəsi inandırırıram ki, bu heç 10 il də çəkməyəcək, daha tez bir zamanda baş verəcəkdir".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**

MÜSAVAT

Son səhifə

N 249 (6863) 29 noyabr 2017

Adi ağız yarasına oxşayırdı, amma xərçəng çıxdı...

45 yaşındakı Corcina Kokkoris hamilə olduğu zaman ağızında bir şişlik fərq edib. "The Sun"-in xəbərinə görə, avstraliyalı qadın öncə bunun bəsit bir ağız yarası olduğunu düşünüb. Amma ana olmağa hazırlaşan Corcinaya sıx rast gəlinən ikinci dəri xərçəngi olan skuamöz hüceyrəli karsinoma diaqnozu qoyuldu. Həkimlər ananın həyatını xilas etmək üçün təcili şəkildə körpənin həyatına son verilməli olduğunu söyləyiblər. Bu fikrə etiraz edən Corcina təcili qeyseriyyə əməliyyatı ilə, vaxtından 6 həftə öncədən körpəsini dünyaya gətirməmişdən, radiasiya müalicəsi gördü. Amma buna baxmayaraq, xərçəngin faizi yüksəldi və Corcinanın çənə sümüyünün götürülməsi lazım gəldi. 2 uşaq anası olan qadın əməliyyatdan sonra aylarla nə yemək yeyə, nə də danışa bildi. Bütün gücü ilə mübarizə aparan qadın danışmağı da, yemək yeməyi də sıfırdan öyrəndi, yeni görüntüsü ilə də məcburən barışdı. Xərçəngə qalib gələn qadın vaxtilə körpəsindən imtina etmədiyi üçün indi Allahına şükür edir. Dina adını verdiyi qızı indi 13 yaşındadır.

Qırmızı geyinən qadını... heç kim rədd edə bilmir

Nyu-Yorkdakı Roçester Universitetinin elm adamları təsdiq edirlər ki, qırmızı paltar geyinən qadınlar kişilər üçün daha cəlbedici və cazibədar olurlar.

Nyu-Yorkdakı Roçester Universitetinin araşdırmasında 96 kişiye müxtəlif rənglərdə paltar geyinən qadınların fotoları təqdim edilib. Nəticədə heç bir rəng qırmızı rəng qədər kişiləri cəlb etməyib.

Kişilərin fikrincə, qırmızı paltar geyinən qadınları onların rədd etməsi ehtimalı daha azdır. Ən azından, alimlər qırmızı rəngin cəlbediciliyinə belə şərh verirlər.

Tapdığı çeki sahibinə verdi, ev qazandı

Amerikada evsiz bir adam küçədə tapdığı 10 min dollarlıq çeki sahibinə çatdırınca həyatını dəyişdirəcək bir sürprizlə mükafatlandırıldı. Belə ki, çekin sahibi evsiz adama ev hədiyyə etdi. Amerikanın Konnecticut ştatındakı New Haven küçələrində tapdığı 10 min dollardan artıq bir çeki sahibinə çatdıran Elmer Alvarez çekin sahibi olan iş qadını Roberta Hoskie tərəfindən mükafatlandırıldı. Çeki itirdiyini Elmer Alvarezdən gələn telefonla fərq edən Hoskie Alvarezin evsiz olduğunu öyrəninəcə facebookdan ona təşəkkür etdiyi bir video yayımladı və video minlərlə dəfə görüntüləndi. Keçmişdə özünün də bir müddət evsiz yaşamaq zorunda qaldığını söyləyən Roberta Hoskie "Mənə də həyatımı düzəltməm üçün biri yardım etmişdi. O səbəbdən də Elmeranın həm iş sahibi olması üçün təhsil problemini həll edəcəyəm və bu qış soyuqda qalmağın narahatlığı yaşamayacaq. Artıq onun da bir evi var" dedi.

Türmədən qaçdı, zibil maşınında ilişdi

Amerikanın Pensilvaniya ştatındakı Filadelfiya şəhərində məhkum türmədən qaçmaq istədiyi halda, zibil maşınına ilişib qalıb. Bu barədə lenta.ru saytı "Associated Press"-ə istinadən xəbər verib. Qaçan məhkum zibil yeşiyində gizləndi. Şəhər saat 5.30 radələrində zibil maşını yeşiyə yaxınlaşdı və yeşiyi tamamilən çənə boşaltdı. Kişi isə çənin içində düşdüüyü üçün oradan müstəqil şəkildə çıxıb qalmadı. Yangınsöndürənlərə maşınıdakı zibil dolu torbaları çıxarmaq və orada ilişən məhkumu çıxarmaq üçün 2 saat vaxt lazım gəldi. Yeşikdən çıxarılan kişini xəstəxanaya apardılar. Onun durumu hələ dəqiqələri deyilənməyib. Amma məlumdur ki, onu təcili yardım maşınına aparanda tərpənmirdi.

Mayda isə Hondurasda məhkum olunmuş şəxs türmədən qaçmaq üçün qadın paltarını geyinmişdi.

QOÇ - Hər hansı xoşagəlməzliklə rastlaşacağınızı düşünməyin.

Çünkü Göy qübbəsi hər mənada yardımçınız olacaq. İstər işdə, istərsə də qarşılıqlı əlaqələrdə təşəbbüskarlığı əldə saxlayın.

BUĞA - Qarşılıqlı münasibətlər zəminində, xüsusən də sevgi davranışlarında ifrat ciddilik göstərməyin. Bu, sizə qarşı rəğbəti azalda bilər. Fiziki işlərlə az məşğul olun.

ƏKİZLƏR - Təxminən saat 14-ə qədər ümumi vəziyyətinizdə gərginlik müşahidə olunacaq. Göstərilən müddətdə müqəddəs ziyarətçılara baş çəkməyə dəyər. Sonrakı saatlarda qazanmaq ehtimalınız var.

XƏRÇƏNG - Səhhətinizlə bağlı bəzi xoşagəlməzliklər mümkündür. Bu səbəbdən də özünüzi soyuqdan, yuxusuzluqdan və siqaretdən qorumalısınız. Aldığınız təkliflərə tələm-tələsik razılıq verməyin.

ŞİR - Yalnız fəaliyyət sahəsində uğurlarınız mümkündür. Yeni və maraqlı təkliflər alacağınız da istisna olunmur. Ailə və qonşuluq münasibətlərində isə mübahisəli situasiyalara cəlb oluna bilərsiniz.

QIZ - Ümumi çarəalarına görə olduqca uğurlu təqvimdir. Sadəcə olaraq, görəcəyiniz işlərin vaxtını düzgün bölməlisiniz. İşgüzar sövdələşmələr üçün də perspektivli ərəfədir.

TƏRƏZİ - Sürprizlər yolunuzu gözləyir. Çox güman ki, bir neçə sevindirici xəbər də eşidəcəksiniz. Üstəlik, nə vaxtdan bəri kasaq olan şəxsi büdcəniz də normal hala düşməlidir.

ƏQRƏB - Ümumi vəziyyətinizin gərgin olacağını xəbərləyən ulduzlar iş yerində, eləcə də qohumluq-qonşuluq əlaqələrində mülayim olmağı tövsiyə edir. Sağlıq durumunuzu diqqətdə saxlayın.

OXATAN - Sağlamlıqla bağlı problemləriniz gözlənilir. Qida rejiminə riayət edin. Daxili orqanlarınızın halına yəqin. Səhhətinizə zərərli olan fiziki və psixoloji işlərdən uzaq olun.

OĞLAQ - Mistik gündür. Daxili səsizin, o cümlədən ruhi qüvvələr mövcud sıxıntılarından çıxış yolu göstərməyə çalışın. Saat 16-dan sonra istənilən mübahisədən yayının.

SUTÖKƏN - Ulduzlar daha çox gəzinti və səyahətlər üçün uğurlu məqam olduğunu bildirir. Heç kimə yalan vəd verməyin. Sözlünüzün ağası olun. Nahardan sonra uzaq səfərə çıxmaq olar.

BALIQLAR - Şəxsi işlərinizdə müsbət dönüş ərəfəsindəsiniz. Odur ki, hər bir qərarı çıxarmazdan əvvəl yüz yol ölçüb-biçməlisiniz. Saat 15-17 aralığını sevgi amilinə həsr edin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Uşağını dünyaya gətirən gün... hamilə olduğunu öyrəndi

İngiltərənin Çeşirə bölgəsində yaşayan bir qadın hamilə olduğunu 9 ay sonra, uşağını dünyaya gətirəndə anlayıb. İngiltərənin "Daily Mail" qəzetinin xəbərinə görə, 24 yaşındakı Şaşa Hood doğum sancıları çəkməyə başlayanda şoka girib. Çünki Şaşa son 9 ay boyunca sistemli olaraq hamiləlikdən qorunma həblərindən istifadə edib və menüstrasiya günlərini sistemli olaraq keçirib. Hətta Şaşanın qarında heç şişlik olmayıb. Olayın ən maraqlı cəhəti isə doğuşu Şaşanın əri Marj Jepsunun qəbul etməsi və prosesin hamamda baş tutmasıdır. Xəbərdə qeyd olunur ki, Mark adını Teo qoyduğu körpələrinin həyatını da xilas edib. Belə ki, Teo göbək bağı boynuna dolanmış şəkildə dünyaya gəlsə də, atası bu bağı oğlunun boğazından açdı. Həkimlər hazırda körpənin sağlıq durumunun yaxşı olduğunu, hətta onun normalda dörd gün gec dünyaya gəldiyini deyiblər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-cü məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SƏBİROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"-ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.